

Jaarstukken 2025

Ter behandeling in de vergadering van het algemeen bestuur
van Waterschap Drents Overijsselse Delta op 23 juni 2026

Inhoudsopgave

WOORD VOORAF	3
LEESWIJZER	4
JAARVERSLAG	5
1. PROGRAMMAVERANTWOORDING	6
1.1 PROGRAMMA WATERSYSTEEM	7
1.2 PROGRAMMA WATERKETEN	9
1.3 PROGRAMMA WATERVEILIGHEID	11
1.4 PROGRAMMA MAATSCHAPPIJ EN ORGANISATIE	12
2. PARAGRAFEN	15
2.1 BEDRIJFSVOERING	15
2.2 ONTWIKKELINGEN IN HET VORIGE BEGROTINGSJAAR	19
2.3 INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	20
2.4 ONTTREKKINGEN AAN OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES EN VOORZIENINGEN	20
2.5 WATERSCHAPSBELASTINGEN EN DIVIDEND	20
2.6 WEERSTANDSVERMOGEN	23
2.7 FINANCIERING	25
2.8 VERBONDEN PARTIJEN	27
2.9 OPENBAARHEIDSPARAGRAAF	32
2.10 EMU-SALDO	33
2.11 TOPINKOMENS	35
JAARREKENING 2025	38
3. BALANS EN TOELICHTING	39
3.1 BALANS PER 31 DECEMBER	39
3.2 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	39
3.3 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2025	41
3.4 NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	50
3.5 RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING	51
4. EXPLOITATIEREKENING	53
4.1 EXPLOITATIEREKENING NAAR KOSTEN- EN OPBRENGSTSOORTEN	53
4.2 EXPLOITATIEREKENING NAAR PROGRAMMA'S	58
4.3 EXPLOITATIEREKENING NAAR KOSTENDRAGERS	62
OVERIGE GEGEVENS	63
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	63
CONTROLEVERKLARING VAN DE ACCOUNTANT	64
VASTSTELLING VAN DE JAARSTUKKEN	65
BIJLAGEN	66
AFKORTINGEN	67

Woord vooraf

Op koers in een veranderende wereld

Voor u liggen de jaarstukken 2025 van Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDODelta). In dit verslag kijken wij terug op een jaar waarin wij hebben gewerkt aan onze kerntaken en aan de verdere versterking van onze organisatie. In een tijd van toenemende complexiteit, digitale dreiging, druk op ruimte en energie en blijvende opgaven in waterbeheer, hebben wij koers gehouden en gericht gebouwd aan een toekomstbestendig waterschap.

In 2025 hebben wij opnieuw laten zien dat de basis van ons waterwerk staat. Binnen waterveiligheid is goede voortgang geboekt op de HWBP-projecten. Ook binnen de waterketen en het watersysteem hebben we doorgewerkt aan beheer, instandhouding en vernieuwing. Tegelijk zijn wij ook helder over waar de praktijk weerbarstig is. Een deel van de KRW-opgave vraagt meer tijd, vooral door de samenhang met bredere gebiedsprocessen en integrale uitvoering met andere projecten. Onze ambitie blijft daarbij ongewijzigd.

2025 was ook een jaar van verdere koersbepaling. Binnen Water, Ruimte en Klimaat hebben we onze rol in ruimtelijke processen verder versterkt. Binnen de waterketen is met het Uitvoeringskader Waterketen een volgende stap gezet in de vertaling van strategische keuzes naar uitvoering. Daarmee geven we richting aan ontwikkelingen als digitalisering, innovatie en omgevingsmanagement.

Daarnaast zijn zichtbare stappen gezet op het gebied van energie en duurzaamheid. De groengasinstallatie in Echten is in gebruik genomen. Het algemeen bestuur heeft de Energiestrategie vastgesteld en in Kampen is gestart met de bouw van een windturbine. Daarmee versterken wij onze duurzaamheidsaanpak, energiezekerheid en bedrijfscontinuïteit. Een belangrijke mijlpaal daarbij is dat WDODelta in 2025 electriciteitsneutraal is.

Weerbaar en toekomstbestendig

Weerbaarheid was in 2025 een belangrijk thema. Informatieveiligheid, crisisbeheersing, energiezekerheid en de bescherming van vitale assets vragen blijvende aandacht. De inrichting van de CIO-office en het Bedrijfsbureau, het uitvoeringskader digitale transformatie en de verdere versterking van de crisisorganisatie, zijn daarin belangrijke stappen. Wij zien tegelijk dat dit geen afgeronde opgave is, maar een ontwikkeling die de komende jaren bestuurlijke en ambtelijke aandacht blijft vragen.

Ook intern hebben wij gewerkt aan een organisatie die beter is toegerust op de opgaven van nu en straks. Scholing, leiderschap, teamontwikkeling, prestatiebesturing, assetmanagement en lastenbeheersing hebben daarin een belangrijke plaats gehad. Daarmee versterken wij ons vermogen om gericht te kiezen, te prioriteren en bij te sturen.

Samenwerking en keuzes geven vertrouwen

De opgaven waar wij voor staan, kunnen we niet alleen realiseren. Samenwerking met gemeenten, provincies, partners in de regio en internationale netwerken blijft van grote waarde. Ook in 2025 heeft die samenwerking bijgedragen aan kennis, handelingsvermogen en een sterkere positionering van WDODelta in de omgeving. Wij kijken daarom met vertrouwen vooruit. Niet omdat de opgaven kleiner worden, maar omdat we in 2025 opnieuw hebben laten zien dat WDODelta koers kan houden, keuzes durft te maken en blijft investeren in een stevige basis voor de toekomst.

Leeswijzer

In 2025 zijn er geen begrotingswijzigingen door het algemeen bestuur vastgesteld.

In overzichten kan gebruik worden gemaakt van de letter V als afkorting voor een voordeel. Hetzelfde geldt voor de letter N in geval van een nadeel.

JAARVERSLAG

1. Programmaverantwoording

Jaarlijks stelt WDODelta een programmaverantwoording op die is opgebouwd uit een viertal programma's. Voor de primaire taken zijn dat de programma's Watersysteem, Waterketen en Waterveiligheid. De ondersteunende taken zijn opgenomen in het programma Maatschappij en Organisatie. De primaire en ondersteunende taken hebben een intensieve wisselwerking met elkaar.

Elk programma is gericht op het realiseren van verbeteringen (maatschappelijke effecten) in het beheergebied van het waterschap. De inhoud van de programma's is gebaseerd op het strategisch beleid uit de Watervisie en het Waterbeheerprogramma (WBP). Voor ieder uitvoeringsjaar wordt de begroting aan het algemeen bestuur voorgelegd om daarmee de budgetten voor zowel de operatie, waaronder HWBP, (welke gezamenlijk het grootste deel van onze beheertaken en daarmee van onze uitgaven vormt) als voor het uitvoeren van specifieke activiteiten (veranderopgaven) in het aankomende jaar vast te laten stellen.

In het WBP zijn de doelen en de maatregelen opgenomen voor de periode tot en met 2027 voor de kerntaken voldoende water, schoon water en waterveiligheid. Deze maatregelen worden verspreid over de looptijd van het WBP uitgevoerd.

In de begroting is een aantal bestuurlijke maatregelen opgenomen die daarmee een uitsnede vormen van ons totale werk. Verreweg de meeste werkzaamheden van het waterschap bestaan namelijk uit de operatie (instandhouding). In deze Jaarstukken wordt zowel inhoudelijk als financieel verantwoording over de realisatie van de maatregelen afgelegd en niet over de behaalde doelen.

De betekenis van de kleuren is als volgt:

Maatregel is uitgevoerd of loopt volgens schema

Maatregel is niet volledig uitgevoerd of loopt achter op schema

Maatregel is niet gerealiseerd

De teksten die zijn opgenomen onder de maatregelen zijn integraal overgenomen uit de begroting. Hierdoor zijn sommige teksten in de toekomstige tijd. Deze teksten hebben we bewust zo laten staan, om daarmee inzichtelijk te maken of we onze doelen wel of niet hebben kunnen realiseren. Per maatregel is vervolgens de realisatie toegevoegd.

1.1 Programma Watersysteem

1.1.1 Wat willen we bereiken en wat hebben we gedaan?

Binnen het programma Watersysteem werken we aan vier strategische en twaalf operationele doelen. Deze zijn opgenomen en verder toegelicht in de doelenboom van het Waterbeheerprogramma. Voor het bereiken van die doelen zijn in de begroting maatregelen benoemd. In hoeverre deze daadwerkelijk zijn uitgevoerd, wordt hieronder nader toegelicht.

C. Ons waterbeheer is er in droge omstandigheden op gericht om de beschikbaarheid van zoetwater voor gebieds- en oppervlaktewaterfuncties zo lang mogelijk op peil te houden teneinde schade en/of opbrengstderiving te voorkomen of te beperken

- C3. Het watersysteem en de functies zijn in balans

Begroting 2025	Realisatie 2025
<p>Maatregel a. Water, Ruimte en Klimaat (WRK)</p> <p>Medio 2025 wordt een nadere invulling gegeven aan een strategisch kader WRK. Op basis hiervan stelt het DB eind 2025/begin 2026 een uitvoeringkader op. Dit kader geeft richting aan het ambtelijk apparaat voor de ontwikkeling van een uitvoeringsplan, dat een transitie mogelijk maakt in de komende tien jaar.</p>	<p>Binnen de aanpak Water, Ruimte en Klimaat (WRK) werken wij aan de verdere uitwerking van het position paper <i>Water en Bodem sturend</i>. In 2025 heeft onze inzet zich gericht op het proactief leveren van input voor gemeentelijke en provinciale omgevingsvisies, ruimtelijke plannen en regionale samenwerkingsverbanden. Het position paper <i>Water en Bodem sturend</i> heeft daarbij gefungeerd als een stevig strategisch kader. In de praktijk toetsen wij wat effectief is en waar bijstelling nodig is. Gezien de diversiteit van 22 gemeenten en 2 provincies binnen ons beheergebied is een uniforme ('one size fits all') aanpak niet passend gebleken.</p> <p>Onze werkwijze kenmerkt zich door leren en ontwikkelen: wij doen ervaring op, toetsen onze inzet en bepalen waar aanvullend strategisch en uitvoerend instrumentarium nodig is om onze ambities te realiseren. In december 2025 bent u geïnformeerd over onze inbreng in externe netwerken op basis van het position paper.</p> <p>Voor de korte termijn voorzien wij geen financiële of organisatorische consequenties. Indien desondanks toch inzet buiten de bestaande kaders noodzakelijk blijkt, leggen wij u hierover concrete voorstellen ter besluitvorming voor.</p>

D. Wij zorgen voor een goede ecologische, fysische en chemische waterkwaliteit passend bij de functie van het oppervlaktewater

- D2. De Kaderrichtlijn Water (KRW)-waterlichamen en de waardevolle kleine wateren voldoen aan de vastgestelde KRW/WKW-doelstellingen

Begroting 2025	Realisatie 2025
<p>Maatregel b. Kader Richtlijn Water (KRW)</p> <p>1. We leveren we een maximale inspanning aan het KRW-impulsprogramma richting Europa. 2. De resultaten van de Landelijke Tussenevaluatie worden gebruikt om in het eerste kwartaal van 2025 consequenties en keuzes aan het bestuur voor te kunnen leggen.</p>	<p>De afgelopen periode is met veel inzet gewerkt aan dit dossier. Verschillende maatregelen zijn inmiddels afgerond en daarmee is belangrijke voortgang geboekt. Tegelijkertijd blijft de uitvoering van een aantal maatregelen aandacht vragen. Enkele maatregelen kunnen niet vóór 22 december 2027 worden uitgevoerd. Dit betreft waterlichamen die ook in eerdere rapportages zijn benoemd. Daarnaast worden enkele</p>

De planning voor de conclusies ten aanzien van de KRW is mede afhankelijk van de landelijke planning.	<p>kleinere deelprojecten niet binnen de gestelde termijn afgerond. U bent hierover geïnformeerd tijdens de deltabijeenkomst van 10 februari 2026.</p> <p>De vertraging hangt in de meeste gevallen samen met de inbedding van deze maatregelen in bredere en vaak complexe gebiedsprocessen. De benodigde afstemming en besluitvorming binnen deze trajecten vergen meer tijd. Daarnaast worden enkele vispassages gecombineerd uitgevoerd met de renovatie van stuwen en gemalen. Deze integrale uitvoering leidt in een aantal gevallen tot beperkte vertraging.</p> <p>De vertraging heeft betrekking op de planning van de uitvoering. Over de inhoudelijke ambities en het beoogde doelbereik vindt geen wijziging plaats. Wij blijven inzetten op realisatie van de maatregelen binnen de geldende kaders en informeren u indien nadere besluitvorming noodzakelijk blijkt.</p>
---	--

1.1.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de gerealiseerde kosten van dit programma afgezet tegen de begroting. De uiteenzetting gebeurt op basis van de categorieën welke ook specifiek in de begroting waren weergegeven.

Afwijkingen programma Watersysteem

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil Begroting Realisatie
Personeelslasten	21.409	21.845	23.064	-1.219
Goederen en diensten	22.082	24.098	23.436	662
Kapitaallasten	15.637	16.951	16.250	701
Onvoorzien en dotaties / onttrekkingen voorz.	-	-	-	-
Inkomsten	-1.978	-1.456	-2.656	1.200
Totaal programma lasten	57.150	61.438	60.095	1.343

Bedragen x € 1.000

V	N	Toelichting
700		Kapitaallasten: Zie toelichting Exploitatierkening naar programma's
	1.219	Personeelslasten: Zie toelichting Exploitatierkening naar programma's
		Goederen en diensten + Inkomsten
630		Lagere kosten bij opdrachten externe bureaus. Deels door verschuiving naar personeelslasten en programma Maatschappij & Organisatie. Deels door lagere uitvoeringsgraad.
170		Meer afvoer naar boeren en minder (illegale) dumpingen
	290	Meer aankopen materieel etc. door nieuwe gedragscode en zelf inkopen i.p.v. door aannemers. Mede als gevolg van nieuwe gedragscode.
	250	Huur materieel valt hoger uit omdat we meer werkzaamheden zelf verrichten
530		De inkoopkosten van goederen en diensten ten behoeve van beheer en onderhoud zijn lager omdat we zelf meer uitvoeren, waaronder maaiwerk. Deel van de kosten verschuift naar personeelslasten.
200		Lager dan begrote brandstofprijzen
	150	In 2025 zijn de electriciteitstarieven lager dan begroot maar ligt het energieverbruik fors hoger dan gemiddeld. Het hogere verbruik is met name toe te rekenen aan extra benodigde draaiuren van gemalen ivm aanvoer van water in periodes van extreme droogte. Een deel van deze kosten kunnen wij aan de partners met wie wij samenwerken doorberekenen.
380		Lagere bijdrage aan Aqualysis door nieuwe verrekenwijze en verrekening bijdragen vorige jaren
320		Bijdrage Waterakkoord hoger dan begroot, voornamelijk door hogere energiekosten
323		Overige verschillen
3.253	1.909	
1.344		Totaal (V)

1.2 Programma Waterketen

1.2.1 Wat willen we bereiken en wat hebben we gedaan?

Binnen het programma Waterketen hebben we twee strategische- en drie operationele doelen voor de komende jaren geformuleerd. Voor het bereiken van die doelen zijn in de begroting maatregelen benoemd. In hoeverre deze daadwerkelijk zijn uitgevoerd, wordt hieronder nader toegelicht.

E. Wij zorgen voor schoon effluent voor een bijdrage aan de volksgezondheid en hergebruik van het water

- E2. De infrastructuur van de waterketen is robuust en toekomstgericht

Begroting 2025	Realisatie 2025
<p>Maatregel a. Ontwikkelingen Waterketen</p> <p>1. De concretisering van de Toekomstvisie Waterketen wordt binnen afzienbare termijn aan u voorgelegd middels een strategisch kader. Eind 2025 / begin 2026 volgt een verdere vertaling naar een uitvoeringskader.</p> <p>2. Toekomstbestendige rioolwaterzuivering: start verkenning voor rwzi Zwolle, eind 2026 resultaten van de verkenning.</p>	<p>In 2025 heeft het dagelijks bestuur het Uitvoeringskader Waterketen vastgesteld. In dit kader zijn onder meer de strategische doelen – flexibel bouwen en ontwerpen, onderdeel zijn van een groter geheel en leidend zijn in specifieke innovatie – nader uitgewerkt. Wanneer we deze doelen vertalen naar organisatieniveau, onderscheiden we vijf organisatieontwikkelingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. flexibel bouwen, 2. digitalisering, 3. innovatie, 4. (strategisch) omgevingsmanagement 5. VTH/Bronaanpak. <p>Op vier van deze organisatieontwikkelingen lopen reeds initiatieven binnen de afdelingen. Alleen voor strategisch omgevingsmanagement is dit nog niet het geval. Met een implementatieplan wordt gezorgd voor borging en gerichte (aanvullende) sturing op deze organisatieontwikkelingen.</p>

<p>Maatregel b. Datagedreven sturing</p> <p>Afronding pilot en in 2e kwartaal presenteren van bestuursvoorstel met value-case.</p>		<p>De pilot Digitale Sturing – fase 1 is afgerond. De resultaten laten zien dat digitale sturing technisch en organisatorisch haalbaar is.</p> <p>De bijdrage aan onze strategische doelen is in deze fase nog niet aantoonbaar significant. De uitkomsten bieden echter voldoende aanknopingspunten om de potentiële meerwaarde in een vervolgfase nader te onderzoeken.</p> <p>Voor deze vervolgfase wordt momenteel een projectteam samengesteld. Dit team werkt verschillende varianten voor het vervolg uit en legt deze in het tweede kwartaal ter besluitvorming voor.</p>
<p>Maatregel c. Groen gas Echten</p> <p>Begin 2025 de installatie gaat in proefbedrijf draaien. Halverwege 2025 oplevering en ingebruikname installatie. 1e halfjaar inrichten verkooporganisatie. 2e halfjaar technisch en procesmatig inregelen installatie.</p>		<p>De gisting- en groengasinstallatie is sinds medio 2025 in bedrijf. In deze periode is de capaciteit stapsgewijs opgevoerd. De productie en exploitatie verlopen conform verwachting.</p> <p>De aannemerscombinatie heeft de bij oplevering geconstateerde restpunten afgehandeld. De onderhouds- en garantietermijn van één jaar loopt in de eerste helft van 2026 gefaseerd af.</p>

1.2.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de gerealiseerde kosten van dit programma afgezet tegen de begroting. De uiteenzetting gebeurt op basis van de categorieën welke ook specifiek in de begroting waren weergegeven.

Afwijkingen programma Waterketen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil Begroting Realisatie
Personeelslasten	9.175	10.057	11.086	-1.029
Goederen en diensten	25.427	30.632	25.865	4.767
Kapitaallasten	12.107	12.843	12.673	170
Onvoorzien en dotaties / onttrekkingen voorz.	-	-	-	-
Inkomsten	-2.094	-2.296	-2.396	100
Totaal programma lasten	44.615	51.236	47.228	4.008

Bedragen x € 1.000

V	N	Toelichting
171		Kapitaallasten: Zie toelichting Exploitatierkening naar programma's
	1.029	Personeelslasten: Zie toelichting Exploitatierkening naar programma's
		Goederen en diensten + Inkomsten
400		Lagere kosten verwerking slib als gevolg van lager prijspeil, weersomstandigheden en optimalisatie bedrijfsvoering
740		Lagere prijs en lager verbruik chemicaliën
480		Schoonmaakwerkzaamheden uitgesteld naar 2026 en opgenomen in (investerings)projecten
1.200		Dit wordt met name veroorzaakt door elektriciteitsstarieven die lager zijn dan begroot. Daarnaast zijn de netwerkkosten minder sterk gestegen netwerkkosten dan verwacht. Ook het verbruik van zelf opgewekte energie draagt bij aan lagere energiekosten. Bovendien was het totale verbruik van beheer waterketen over 2025 ca. 4% lager dan begroot.
1.370		Lagere uitgaven datagedreven sturing rzwi's
170		Lagere bijdrage Waterschapshuis
506		Overige verschillen
5.037	1.029	
4.008		Totaal (V)

1.3 Programma Waterveiligheid

1.3.1 Wat willen we bereiken en wat hebben we gedaan?

Binnen het programma waterveiligheid werken we aan twee strategische en vier operationele doelen. Deze zijn opgenomen en verder toegelicht in de doelenboom van het Waterbeheerprogramma. Voor het bereiken van die doelen, zijn in de begroting maatregelen benoemd. In hoeverre deze daadwerkelijk zijn uitgevoerd, wordt hieronder nader toegelicht.

F. Wij zorgen voor bescherming tegen hoog water

- F1. De primaire keringen voldoen aan de wettelijke norm

Wettelijke beoordeling en Hoogwaterbeschermingsprogramma

Begroting 2025	Realisatie 2025
<p>Maatregel a. Hoogwaterbeschermingsprogramma</p> <p>De mijlpalen lopen conform planning (Stadsdijken Zwolle, IJsselwerken (Zwolle Olst), Veilige Vecht Dalfsen en Mastenbroek -IJssel en Genemuiden).</p>	<p>Het HWBP-programma heeft in 2025 zichtbaar voortgang geboekt op meerdere belangrijke onderdelen. De projecten Stadsdijken en Mastenbroek IJssel liggen op planning. Bij Stadsdijken heeft het landelijke financiële overschot geleid tot extra subsidieontvangsten. Dit heeft een gunstig effect op de rentelasten van het project. Voor Mastenbroek IJssel is het concept-voorkeursalternatief ter inzage gelegd. Ook bij Zwolle-Olst is voortgang geboekt: het Algemeen Bestuur heeft in december 2025 het volledige krediet verleend en voor deelproject 1 is de HWBP-subsidie beschikbaar.</p> <p>Tegelijkertijd blijft binnen het programma ruimte voor zorgvuldige afwegingen. Bij het project Genemuiden heeft de ingangstoets ertoe geleid dat de start van de verkenning wordt uitgesteld. Eerst wordt gemonitord, zodat voldoende duidelijkheid ontstaat over de scope van de verkenning. Deze monitoring is deels subsidiabel; hiervoor is subsidie aangevraagd.</p> <p>Voor Veilige Vecht Dalfsen heeft de uitwerking van het voorkeursalternatief geleid tot een verlaging van de</p>

	opgave voor piping en tot nieuwe inzichten voor de erosiebuffer. Daarnaast is de tender voor de bouwpartner gestart. Bij Mastenbroek Stadshagen is de ingangstoets opgestart, waarmee de scope voor de verkenning verder kan worden bepaald.
--	--

1.3.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de gerealiseerde kosten van dit programma afgezet tegen de begroting. De uiteenzetting gebeurt op basis van de categorieën welke ook specifiek in de begroting waren weergegeven.

Afwijkingen programma Waterveiligheid

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil Begroting Realisatie
Personeelslasten	4.715	4.908	4.835	73
Goederen en diensten	2.332	2.457	2.248	209
Kapitaallasten	7.086	8.644	7.356	1.288
Onvoorzien en dotaties / onttrekkingen voorz.	-	-	-	-
Inkomsten	-531	-232	-253	21
Totaal programma lasten	13.602	15.777	14.187	1.590

Bedragen x € 1.000

V	N	Toelichting
1.288		Kapitaallasten: Zie toelichting Exploitatierkening naar programma's
71		Personeelslasten: Zie toelichting Exploitatierkening naar programma's
		Goederen en diensten + Inkomsten
90		Kosten projectleider Informatievoorziening verschoven naar personeelslasten
141		Overige verschillen
1.590	0	
1.590		Totaal (V)

1.4 Programma Maatschappij en Organisatie

1.4.1 Wat willen we bereiken en wat hebben we gedaan?

Binnen het programma maatschappij en organisatie hebben we voor de komende planperiode van het WBP drie strategische- en twintig operationele doelen geformuleerd. Voor het bereiken van die doelen, zijn in de begroting maatregelen benoemd. In hoeverre deze daadwerkelijk zijn uitgevoerd, wordt hieronder nader toegelicht.

P.-R. Wij voeren onze taken uit tegen maatschappelijk verantwoorde kosten

- Q1. Wij voeren onze taken uit in een goede balans tussen kosten, prestaties en risico's

Begroting 2025	Realisatie 2025
Versterken van leiderschap, gedrag, cultuur, competenties en vaardigheden.	Het hele jaar hebben medewerkers cursussen en trainingen gevolgd over sociale veiligheid en cyberveiligheid. Ook zijn er themadagen geweest met diverse workshops en worden regelmatig interne trainingen aangeboden voor teamontwikkeling of verandermanagement. Vanaf september is er maandelijks een MT/DT themadag, die gezamenlijk vorm wordt gegeven met als onderwerpen leiderschap in

	verandering, goed werkgeverschap, sturing & governance, digitalingsstrategie en cybersecurity. Specifiek op de sturing van de organisatie wordt aanscherping gezocht op het gebied van prestatiesturing en asset management.
Lastenbeheersing.	De met het bestuur afgesproken lastenbeheersing voor het jaar 2025 is gerealiseerd en voor de begroting van het jaar 2026 verwerkt in de begroting. De verschillende maatregelen worden conform het plan van aanpak uitgevoerd. De lastenbeheersing spoor II heeft opgeleverd dat er in de begroting 2026 een bedrag van €5,3 mln (per saldo) is ingeboekt. Dit loopt op in de Meerjarenraming 2027-2030 van € 6,8 miljoen mln (2027), €9,7 mln (2028), € 11,2 mln (2029/2030).
Versterken van de digitaliseringsstrategie en de bedrijfsvoering door de inrichting van een CIO office en Bedrijfsbureau.	De CIO office en het Bedrijfsbureau zijn ingericht en leveren verschillende producten op. In 2025 is het uitvoeringskader digitale transformatie opgesteld. Dit kader is in dialoog met het dagelijks bestuur besproken en verder verfijnd. Begin 2026 is het uitvoeringskader formeel vastgesteld.

- R1. Komend decennium gaan we actief nieuwe technieken en innovaties toepassen in onze organisatie

Begroting 2025	Realisatie 2025
Digitale transformatie en Informatiebeveiliging: opstellen plan van aanpak en versneld maatregelen nemen om te gaan voldoen aan de wetgeving (CSIR). De bevindingen van de audit worden meegenomen.	In 2025 is het uitvoeringskader digitale transformatie opgesteld. Dit kader is in dialoog met het dagelijks bestuur besproken en verder verfijnd. In januari 2026 is het uitvoeringskader ter vaststelling voorgelegd. Informatiebeveiliging: er zijn diverse CSIR-risico classificaties uitgevoerd en de CSIR-maatregelen zijn mee genomen in diverse projectuitvoeringen. Er is een aanbesteding voorbereid voor het verbeteren van diverse CSIR-maatregelen. Deze aanbesteding loopt nog en zal in 2026 gerealiseerd gaan worden.

1.4.2 Wat hebben we gedaan met betrekking tot de reguliere werkzaamheden?

Naast de reguliere beheer- en instandhoudingsopgave van ICT is veel aandacht besteed aan de uitvoering van en bijdrage aan het programma I-Veiligheid. Ook de veranderopgave waaronder de digitale transformatie vragen blijvend om aandacht. Middels een extern uitgevoerd assessment zijn cruciale functies ter versterking van de organisatie (CIO Office en Informatievoorziening) benoemd.

In 2025 is intensief ingezet op scholing. Een groot gedeelte van het OOB is besteed aan vakinhoudelijke opleidingen die noodzakelijk zijn voor de functie.

Er is ook geïnvesteerd in teamontwikkeling, vergroten van de weerbaarheid in het kader van het jaar van de Veiligheid, talentontwikkeling en de ontwikkeling van projectmatig, OG-ON en procesmatig werken.

1.4.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de gerealiseerde kosten van dit programma afgezet tegen de begroting.

De uiteenzetting gebeurt op basis van de categorieën welke ook specifiek in de begroting waren weergegeven.

Afwijkingen programma Maatschappij en Organisatie

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil Begroting Realisatie
Personeelslasten	25.744	25.185	30.512	-5.327
Goederen en diensten	16.100	20.990	16.790	4.200
Kapitaallasten	1.528	1.854	1.315	539
Onvoorzien en dotaties / onttrekkingen voorz.	1.242	200	911	-711
Inkomsten	-732	-831	-1.373	542
Totaal programma lasten	43.882	47.398	48.155	-757

Bedragen x € 1.000

V	N	Toelichting
539		Kapitaallasten: Zie toelichting Exploitatierkening naar programma's
	5.327	Personeelslasten: Zie toelichting Exploitatierkening naar programma's
		Goederen en diensten + Inkomsten
3.450		De kosten voor externe bureaus vallen lager uit dan begroot; dit wordt gecompenseerd door hogere personeellasten (zie personeel)
650		De voor 2025 begrote kosten voor het nieuwe DMS-systeem en het energiebeheersysteem zijn niet volledig benut en worden doorgeschoven naar latere jaren
300		De voor 2025 begrote kosten voor Datalab zijn niet volledig uitgenut
250		De voor 2025 begrote kosten voor I-veiligheid zijn niet volledig uitgenut door latere opstart
	325	De kosten voor software(onderhoud) zijn hoger uitgevallen dan begroot, met name door stijgende licentiekosten van Microsoft
	711	Voorzieningen: zie de toelichting op de balans
417		Overige verschillen en afronding
5.606	6.363	
	757	Totaal verschil (N)

2. Paragrafen

De paragrafen, die verplicht voorgeschreven zijn, geven een dwarsdoorsnede van de jaarstukken. Met de genoemde onderwerpen is vrijwel altijd een groot financieel belang gediend. De paragrafen geven daardoor extra informatie voor de beoordeling van de financiële positie op de korte en langere termijn.

2.1 Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en doorontwikkeling van de bedrijfsvoering, conform artikel 4.28 van het Waterschapsbesluit. De realisatie van beleidsvoornemens, zoals verwoord in de begroting, wordt in onderstaande tekst beschreven.

In de begroting is de volgende opdracht voor bedrijfsvoering geformuleerd:

“De organisatie dient voldoende uitgerust te zijn om de doelen van de organisatie zoals verwoord in de Watervisie en het Waterbeheerprogramma te realiseren en ook klaar te staan om de veranderende positie van ons Waterschap en onze omgeving op te pakken. De ontwikkeling van de bedrijfsvoering vindt plaats met de focus op doen.”

In 2025 is de focus gelegd op het inrichten een BV/CIO office, die naast het opstellen van kaders, concreet aan de slag is gegaan met het versneld doorontwikkelen van informatieveiligheid, digitale transformatie, procesverbeteringen ten behoeve van lastenbeheersing en maatregelen rondom energiezekerheid en –beheer.

Informatieveiligheid

In 2025 is er verder gewerkt aan de roadmap informatieveiligheid en de securityorganisatie verder geprofessionaliseerd door o.a. het starten van ISO en het uitvoeren van groot aantal diverse projecten. De presentaties en bijeenkomsten aan de klankbordgroep AB zijn gecontinueerd.

1. Informatieveiligheid

In 2024 is een CISO geworven en is een roadmap Informatieveiligheid opgesteld en zijn de eerste projecten gestart om te werken naar BIO trede 4 eind 2026. Er is een klankbordgroep vanuit het AB ingesteld en de eerste bijeenkomsten hebben plaatsgevonden.

2. Assetmanagement

De afgelopen jaren is het systeem van assetmanagement ontwikkeld en zijn de verschillende rollen vastgesteld en ingevoerd. Vanaf het jaar 2025 is de fase van werking aan de orde. Toepassen van de werkwijze asset management leidt tot voldoende ‘in control’ zijn over het voldoende functioneren van de assets waarmee we onze kerntaken vervullen. Dat vergt technisch-inhoudelijke meerjarige plannen voor beheer, onderhoud en vervanging van objecten, waarin alle relevante objecten en activiteiten daaraan, zijn meegenomen en de benodigde bedragen qua investeringen en exploitatie evenwichtig over de jaren zijn begroot. Bij voldoende ‘in control’ zijn hoort ook een bewuste keuze in proactief en reactief handelen, beleidskaders met expliciete taakopvatting en programmatisch werken met een langere tijdshorizon. Op al deze aspecten zijn en worden stappen gezet en vindt continue doorontwikkeling plaats.

In 2025 zijn stappen gezet, vooral qua organisatie, informatievoorziening, energiebeheer en huisvesting. Programmatisch werken is al praktijk voor een deel van de assetgroepen. In beeld krijgen van de meerjarige totale opgave voor instandhouding en toekomstbestendigheid is nog nodig voor o.a. overige keringen, oeverbescherming, onderleiders/lange duikers, persleidingen en rioolgemalen.

Uitdagingen die de boventoon zijn gaan voeren, liggen op het gebied van maakbaarheid, arbeid en middelen (grondstoffen) en weerbaarheid. Deze thema’s krijgen toenemende aandacht binnen asset management. Om

daar goed voor gesteld te raken is digitale transformatie een belangrijk ontwikkelspoor. Digitale transformatie draagt bij aan het bij elkaar brengen van vragen en behoeftes uit de praktijk bij het aanbod. Door digitale transformatie worden vragen op een efficiënte manier vertaald. Er wordt een centraal tactisch centrum ingericht waar de behoeftes vanuit de business worden vertaald naar een concrete aanpak en daarmee waarde toevoegt voor de operatie.

3. Sturingsmodel en strategie- en beleidsproces

Het sturingsmodel en het strategie en beleidsproces worden continu verbeterd en doorontwikkeld. In het jaar 2025 is gestart met concrete verbeteracties om sturing in de praktijk vorm te geven. Sturing is het centrale thema geweest bij een themadag van het management en directie. Gezamenlijk zijn concrete verbeteracties geformuleerd om integrale lijnsturing meer structuur en inhoud te geven, onder meer bij de bila's. Daarbij wordt gewerkt aan een dashboard waarin de actuele data staan van onder meer financiën en HR.

4. Compliance

In 2025 is verdere voortgang geboekt met de implementatie van de Wet open overheid (Woo), onder andere door verbetering van werkprocessen. Dit mede vanwege de toegenomen werklast bij Woo-verzoeken. Dit traject wordt voortgezet in 2026. Het traject voldoet aan implementatiesnelheid zoals door het Rijk aangegeven.

5. Crisisorganisatie

Het jaar 2025 stond in het teken van weerbaarheid. Het thema is landelijk geagendeerd en heeft binnen WDOdelta geleid tot bestuurlijke prioritering en organisatorische versterking. De weerbaarheidsopgave wordt integraal opgepakt, met samenhang tussen informatieveiligheid, vitale assets, energiezekerheid en crisisbeheersing. Hiervoor is een programmamanager weerbaarheid aangesteld die regie voert op de verdere uitwerking en borging. Het black-out oefentraject (72 uur uitval) is afgerond met een integrale oefening, de uitkomsten worden meegenomen in de verdere professionalisering. In 2025 is daarnaast expliciet besloten tot doorontwikkeling van de crisisorganisatie naar een verbonden crisisorganisatie, gericht op duidelijke rolverdeling, versterkte samenwerking en informatiemanagement.

6. Energie

In 2025 heeft het AB de Energiestrategie vastgesteld. Energie is een kritisch bedrijfsmiddel dat noodzakelijk is voor een stabiele bedrijfsvoering. Met de energiestrategie wordt gestuurd op bedrijfscontinuïteit, leveringszekerheid en financiële beheersbaarheid op maatschappelijk verantwoorde manier onder uitdagende omstandigheden. Daarvoor wordt de komende jaren een adaptief energiesysteem ontwikkeld. Dit is een energiesysteem dat onder alle omstandigheden voldoende energie levert voor onze kerntaken. Risicomanagement is een structureel onderdeel van het energiebeheer. Digitale technologie is essentieel voor een adaptief energiesysteem. Een toekomstbestendig energiesysteem is meer dan techniek alleen – het vergt een andere manier van werken waarbij data centraal staat. Elke twee jaar wordt de strategie herijkt.

Energie is essentieel voor de kerntaken. In 2025 is de samenwerking met de beheerafdelingen geïntensiveerd. Zo is energie een expliciete afwegingsfactor voor de ontwikkeling en/of vernieuwing van een RWZI.

In 2025 is begonnen met de bouw van een windturbine op RWZI Kampen, en is een pilot gestart met energiedelen op bedrijventerrein Hessenpoort. Verder is in juli 2025 de groengasinstallatie in Echten succesvol in gebruik genomen. Het proces gas is gecertificeerd. Hierdoor kunnen we het gas als duurzaam vermarkten. Zoals verwacht heeft de groengasinstallaties in 2025 nog niet op volle kracht kunnen produceren. Desalniettemin is er in 2025 466.000 Nm³ gas geproduceerd, hetgeen inclusief verkoop van garanties van oorsprong € 353.405 heeft opgeleverd (begroot: €353.000).

In 2025 zijn op stimulans van de provincie Overijssel veel initiatieven gestart waarbij onderzocht wordt of en hoe er energievermogens gedeeld kunnen worden op bedrijventerreinen. Verder is er meer aandacht voor benutting van restwarmte ten behoeve van warmtenetten.

7. Concern control

Rechtmatigheidsverantwoording

Hieronder is een nadere toelichting opgenomen op de in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen onrechtmatigheden. Hierbij is onderscheid gemaakt naar de 3 criteria waarover via de rechtmatigheidsverantwoording verantwoord wordt:

- Begrotingscriterium: Het naleven van het budgetrecht van het algemeen bestuur
- Voorwaardencriterium: Het naleven van wet- en regelgeving
- Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium: Het waarborgen van een adequaat beleid om misbruik en/of oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen te voorkomen

Zie hieronder de nadere toelichting per criterium:

Begrotingscriterium		
Geconstateerde begrotingsonrechtmatigheden	Bedrag (x €1.000)	Toelichting of afwijking
<u>Overschrijding van lasten</u> op programma's die op grond van de financiële verordening als niet acceptabel zijn aangemerkt	€ 0	Alle lastenoverschrijdingen vallen binnen de door het algemeen bestuur vooraf vastgestelde beleidsruimte (artikel 8 financiële verordening) en zijn daarom als acceptabel aangemerkt.
<u>Overschrijding van investeringskredieten</u> die op grond van de financiële verordening als niet acceptabel zijn aangemerkt	€ 0	Alle overschrijdingen vallen binnen de afwijkingsruimte van art. 8 lid 4 (5–10%) en zijn daarom als acceptabel aangemerkt.
<u>Ongeautoriseerde reservemutaties</u> die op grond van de financiële verordening als niet acceptabel zijn aangemerkt	€ 0	Er zijn geen ongeautoriseerde reservemutaties geconstateerd.
<u>Onderschrijding van lasten en/of investeringen en over- en overschrijdingen van baten</u> die op grond van de financiële verordening als niet tijdig zijn gemeld aan het algemeen bestuur	€ 0	Er zijn geen niet-tijdig gemelde afwijkingen vastgesteld op basis van de planning- & control cyclus en spelregels in de financiële verordening.
Totaal	€ 0	

Voorwaardencriterium		
Bevindingen boven de rapporteringstolerantie van € 500.000		
Bevinding	Bedrag	Maatregel om bevinding in de toekomst te voorkomen
Ten onrechte niet Europees aanbesteden (meerdere dossiers)	€ 1,669 miljoen	Om te voorkomen dat opdrachten onrechtmatig niet Europees worden aanbesteed, stelt de budgethouder voorafgaand aan opdrachtverstrekking een volledige en realistische kostenraming op over de gehele contractperiode, inclusief verlengingsopties, indexatie en samenhang met gelijksoortige opdrachten. Team Inkoop wordt vroegtijdig in het proces betrokken en toetst deze raming om de juiste aanbestedingsprocedure vast te stellen. Deze maatregelen dragen bij aan het voorkomen van onrechtmatige aanbestedingen en worden aangevuld met periodieke monitoring en signalering gedurende de contractlooptijd

		<p><i>Actiehouder:</i> team Inkoop (in afstemming met budgethouders en opdrachtnemers binnen de organisatie)</p> <p><i>Deadline:</i> 31-12-2026</p>
Overige (niet financiële) onrechtmatigheden		
Onderwerp	Sprake van bevindingen	Maatregel om bevinding in de toekomst te voorkomen (alleen bij geconstateerde niet-naleving)
Schatkistbankieren	Nee ●	N.v.t.
Kasgeldlimiet	Nee ●	N.v.t.
Renterisiconorm	Nee ●	N.v.t.
Veelvuldig niet naleven van de normen uit de gids proportionaliteit	Nee ●	N.v.t.
<p>Formele onrechtmatigheden: bij meerdere raamcontracten is sprake van formele onrechtmatigheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ontbrekende geraamde opdrachtwaarde; • onvolledige contractdossiers; • uitnutting van contracten wordt niet structureel bijgehouden; • gezamenlijke aanbestedingen zonder afspraken over monitoring. <p>Hoewel deze raamcontracten correct Europees zijn aanbesteed, voldoen ze niet aan alle formele eisen uit aanbestedingsrecht en interne inkoopkaders.</p>	● Ja	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Dossieropbouw</u>: vastleggen minimale dossiervereisten en incomplete dossiers worden als formeel onrechtmatig geregistreerd. • <u>Contractbeheer en contractmanagement</u>: contractbeheer centraal bij FIR en contractmanagement blijft in de lijn. • <u>Monitoring raamcontracten</u>: raming verplicht bij nieuwe raamcontracten en contractregister/Power BI wordt verbeterd voor inzicht in uitnutting. <p><i>Actiehouder:</i> Teamleider Inkoop & Juridische Zaken</p> <p><i>Deadline:</i> doorlopend</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Samenwerking gezamenlijke aanbestedingen</u>: afspraken met andere waterschappen over monitoring en informatievoorziening. <p><i>Actiehouder:</i> Teamleider Inkoop & Juridische Zaken</p> <p><i>Deadline:</i> 31-12-2026</p>
Fraude door eigen medewerkers	Nee ●	N.v.t.

Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium	
Aspect	Toelichting
WDO Delta heeft een vastgesteld beleid om misbruik en/of oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen te voorkomen.	● Ja
Datum waarop dit beleid is vastgesteld:	02/04/2024
Is uit de (verbijzonderde) interne controle sprake van omissies in dit beleid of in de uitvoering daarvan?	Nee, geen omissies.
Er is sprake van <u>oneigenlijk gebruik</u> door mensen buiten de organisatie?	Nee, er is geen sprake van oneigenlijk gebruik door mensen buiten de organisatie.
Is er sprake van financiële gevolgen als gevolg van <u>misbruik</u> gepleegd door burgers en bedrijven buiten de organisatie?	Nee, er is geen sprake van financiële gevolgen als gevolg van misbruik gepleegd door burgers en bedrijven buiten de organisatie.

Doelmatigheid en doeltreffendheid

WDO Delta borgt doelmatigheid en doeltreffendheid via het 'systeem van control' op basis van het 'Three Lines' model, waarbij organisatieonderdelen verantwoordelijk zijn voor de (proces)beheersing. Dit betekent dat organisatieonderdelen de kwaliteit van processen borgen (eerste linie) en mechanismen in de procesgang inbouwen om issues te signalen (tweede linie). Via het organiseren van toezicht worden de doelmatigheid en doeltreffendheid aanvullend geborgd (derde linie). In 2025 is aan deze borging als volgt invulling gegeven:

Rekenkameronderzoek.

In 2025 is het eerste rekenkameronderzoek 'energie in balans' aan het AB aangeboden. Dit is een onderzoek naar energieneutraliteit uitgevoerd door BMC. In een bijlage bij de jaarstukken wordt opgave gedaan van gepasseerde besluitvorming en de stand van zaken m.b.t. de opvolging. Ook is de rekenkamerbrief 'water een stem geven' aan het AB aangeboden. De rekenkamer heeft in 2025 onderzoek verricht naar erfgoed en ruimtelijke kwaliteit en 'doe mee onderzoek' verricht naar onderbesteding. In het jaarverslag van de rekenkamer treft u een overzicht van de werkzaamheden, de financiën en de samenstelling van de rekenkamer.

Artikel 109a onderzoek

In 2025 is er geen artikel 109a-onderzoek uitgevoerd. Er deden zich geen signalen, risico's of bevindingen voor die inzet van dit instrument noodzakelijk maakten. De reguliere interne beheersing en onderzoeken boden voldoende zekerheid.

Onafhankelijke controlfunctie

WDO Delta heeft een onafhankelijke controlfunctie ingericht. In dat kader voert Concerncontrol audits, onderzoeken en adviesopdrachten uit naar de interne beheersing. De bevindingen worden gerapporteerd aan de directie en/of het dagelijks bestuur.

Voorbeelden van uitgevoerde activiteiten afgelopen periode: actualisatie financiële verordeningen en beleid, zelfevaluatie auditcommissie, begeleiden onderzoek taken en rollen auditcommissie, invoering rechtmatigheidsverantwoording (controleprotocol, controleplan en regie op verbijzonderde interne controles), voeren van risicodialogen, onderzoeken waaronder Wet DBA, audit WPG, dubbele betaling HWBP Stadsdijken, procesontwerp perspectiefdialoog, risicoverkenning verbonden partijen, frauderisicoanalyse eigendomsbeheer en advies bij tertiaalrapportages HWBP.

Maatregelen financiële beheersing

De kwaliteit van de financiële beheersing wordt jaarlijks door de accountant beoordeeld vooruitlopend op de controle van de jaarstukken. De accountant rapporteert bevindingen via de managementletter aan de directie. Jaarlijks worden de bevindingen en de gerealiseerde en geplande opvolging in de auditcommissie besproken. Op basis van het uitgevoerde onderzoek concludeert de accountant dat de interne beheersing en controleomgeving van voldoende niveau zijn om tot een betrouwbare jaarrekening te komen. De bevindingen hebben betrekking op: controle op memoriaalboekingen en controle van het standenregister en betaallijsten. Het afschrijvingsbeleid is in 2025 geactualiseerd en derhalve niet langer een bevinding.

2.2 Ontwikkelingen in het vorige begrotingsjaar

In de paragraaf betreffende de ontwikkelingen in het vorige begrotingsjaar kan worden ingegaan op externe en interne ontwikkelingen die zich sinds het vaststellen van de begroting en de behandeling van de meerjarenraming hebben voorgedaan. In plaats van een aparte paragraaf is er voor gekozen om de algemene ontwikkelingen van het afgelopen jaar op te nemen in de programmaverantwoordingen.

2.3 Incidentele baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de gerealiseerde baten en lasten opgenomen ten aanzien van de in de begroting opgenomen incidentele baten en lasten.

Bedragen x € 1.000

	Begroot	Realisatie
Watersysteem - Inhuur WOM	80	64
Watersysteem - Intensiveren ruimtelijke ordening processen	240	240
Watersysteem - Basisregistratie ondergrond	65	50
Watersysteem - Digitalisering watersysteem	105	121
Waterketen - datagedreven sturing RWZI's	1.373	55
Waterketen - Onderzoek lachgasreductie	63	16
M&O - Data gestuurd werken	250	-
M&O - Energie informatiesysteem	150	50
M&O - Ultimo	125	55
M&O - Scheiden infrastructuur KA/PA	200	100
M&O - Document Management Systeem	700	150
M&O - Opbouw data laag	150	15
M&O - Rechtmatigheidsverantwoording	110	147
M&O - Implementatie WOO	84	84
M&O - Investing in structurele lastenbeheersing	800	127
Totaal incidentele lasten	4.495	1.274
M&O - Compensatie implementatie WOO	84	84
Egalisatiereserve watersysteemheffing	6.208	6.208
Egalisatiereserve zuiveringsheffing	2.508	2.508
Totaal incidentele baten	8.800	8.800

In het hoofdstuk Programmaverantwoording zijn de afwijkingen per programma toegelicht.

2.4 Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen

In de paragraaf onttrekkingen aan bestemmingsreserves en voorzieningen wordt ingegaan op de bedragen die uit de voorzieningen worden onttrokken, alsmede op het beroep dat op de bestemmingsreserves is gedaan.

Onttrekkingen aan bestemmingsreserves

Ten laste gebracht van de bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie zijn zowel de begrote onttrekkingen ten behoeve van tariefsegalisatie die ten gunste komen aan de exploitatierekening (Watersysteembeheer € 6,2 mln en Zuiveringsbeheer € 2,5 mln) als de mutatie gebaseerd op de herijking van het weerstandvermogen ultimo 2024 (Watersysteembeheer € 185.000 (onttrekking) en Zuiveringsbeheer € 97.000 (toevoeging)).

Onttrekkingen aan voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen en worden gevormd voor specifieke kostenposten, verplichtingen, verliezen of risico's die zijn ontstaan in het verleden, waarvan de omvang op voorhand redelijkerwijs in te schatten is. Voor een overzicht met de mutaties per voorziening wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

2.5 Waterschapsbelastingen en dividend

Waterschappen bekostigen hun taken door het heffen van belastingen.

De kosten van de waterkeringszorg, het waterkwantiteitsbeheer en het waterkwaliteitsbeheer met uitzondering van het zuiveringsbeheer worden gefinancierd uit één watersysteemheffing, die wordt betaald door inwoners

en de eigenaren van gebouwde en ongebouwde onroerende zaken. De inwonersdichtheid en de economische waardeverhoudingen zijn de centrale uitgangspunten voor de financiering van het watersysteembeheer.

De zuiveringsheffing is toegespitst op de kosten van de zuivering, het transport van afvalwater en de verwerking van het zuiveringsslib.

De directe lozingen op het oppervlaktewater worden in de verontreinigingsheffing betrokken. De opbrengsten daarvan komen ten gunste van het watersysteembeheer.

In de door het bestuur vastgestelde kostentoedelingsverordening is vastgelegd hoe de taakkosten van de taak watersysteembeheer naar aard en omvang van het belang worden verdeeld over de belanghebbenden in de taak.

<i>Categorie</i>	<i>Percentage</i>
• Inwoners	35,00%
• Gebouwd	49,38%
• Agrarisch en overig ongebouwd	15,24%
• Bos en natuur	0,38%

De kostenverdelingsverordening is niet van toepassing op de zuiveringstaak. De kosten hiervan worden opgebracht door bedrijven en huishoudens die afvalwater lozen.

Kwijtschelding

WDO Delta hanteert een kwijtscheldingsnorm van 100% en voert daarmee een maximaal kwijtscheldingsbeleid. Onderstaand de werkelijke versus de begrote eenheden:

	Begroot	Realisatie
Watersysteembeheer (aantal inwoners)	11.700	11.400
Zuiveringsheffing (aantal v.e.)	22.400	21.200
Kwijtschelding	34.100	32.600

De aanslagoplegging en invordering van de waterschapsbelastingen geschiedt door het GBLT. De controle op de volledigheid van de belastingopbrengsten maakt onderdeel uit van het controleprogramma van de accountant van GBLT.

Watersysteembeheer

De belastingopbrengst is als volgt:

Bedragen x € 1.000.000

	Begroot	Realisatie
Ingezetenen	35,5	35,6
Gebouwd	47,9	49,0
Ongebouwd	13,8	13,8
Natuur	0,4	0,4
Wegen	1,0	1,0
Verontreinigingsheffing	0,5	0,7
Kwijtschelding	-1,5	-1,4
Oninbaar/vrijval voorziening	-0,2	-0,1
Belastingopbrengsten Watersysteembeheer	97,4	99,0

Grondslag voor de heffing:

	Begroot	Realisatie
Ingezetenen (bruto) wooneenheden	272.800	273.300
Gebouwd binnendijks (WOZ, bedragen x € 1 mln)	116.765	119.351
Gebouwd buitendijks (WOZ, bedragen x € 1 mln)	959	1.001
Ongebouwd, oppervlakte binnendijks (hectare)	148.100	148.100
Ongebouwd, oppervlakte buitendijks (hectare)	3.500	3.500
Ongebouwd, oppervlakte wegen binnendijks (hectare)	5.300	5.400
Ongebouwd, oppervlakte wegen buitendijks (hectare)	-	-
Natuur, oppervlakte (hectare)	56.400	56.800

Opbrengst belastingen

De belastingopbrengsten zijn hoger uitgekomen dan begroot. Dit wordt met name verklaard doordat Watersysteemheffing gebouwd binnendijks een meeropbrengst van € 1 mln laat zien ten opzichte van de begroting. Er is een grotere waardestijging van zowel de woningen als niet woningen zichtbaar wat leidt tot een hogere oplegging.

Er is rekening gehouden met een waardestijging (WOZ) van 4% voor de woningen en 2% voor de niet woningen. Het gemiddelde stijgingspercentage van de WOZ in het gebied van Waterschap Drents Overijsselse Delta bedraagt op basis van de actuele gegevens circa 5,8% voor de woningen en 4,2% voor de niet woningen.

Zuiveringsbeheer

De belastingopbrengst was als volgt:

Bedragen x € 1.000.000

	Begroot	Realisatie
Opbrengst bedrijven	17,9	17,8
Opbrengst huishoudens	51,4	51,3
Kwijtschelding	-1,8	-1,8
Oninbaar/vrijval voorziening	-0,2	-0,1
Belastingopbrengsten Zuiveringsbeheer	67,3	67,2

Grondslag voor de heffing:

	Begroot	Realisatie
Verontreinigingseenheden bedrijven (v.e.'s)	219.600	224.800
Verontreinigingseenheden forfaitair (v.e.'s)	630.200	630.500

Oninbaar

Bij het opstellen van de jaarcijfers voor heffing en inning van de waterschapsbelasting doet GBLT ieder jaar een voorstel voor de te treffen voorziening dubieuze heffingsdebiteuren. Hiervoor is door GBLT een methode ontwikkeld gebaseerd op een risico inschatting ten aanzien van de mate van incassering van de vorderingen. Deze systematiek voor het debiteurensaldo is op basis van een statisch-dynamische beoordeling van de fase waarin een vordering zich bevindt.

Vanwege de KinderOpvangToeslagenAffaire (KOTA) mogen de waterschappen de in de voorgaande jaren als oninbaar of als kwijtschelding afgeboekte aanslagen van gedupeerde ouders bij het Rijk in rekening brengen. Dit bedrag is voor 2025 berekend op € 21.711.

Volgens de jaaropgave GBLT moet uitgegaan worden van een voorziening dubieuze belasting debiteuren per ultimo 2025 van € 469.000.

*Oninbaar watersysteembeheer**Bedragen x € 1.000*

Op basis van besluiten oninbaar verklaard en verantwoord in de exploitatie		111
Stand van de voorziening dub. belastingdebiteuren op 1-1	246	
Benodigde stand voorziening dub. belastingdebiteuren op 31-12	230	
	-16	
Totaal oninbaar Watersysteemheffing		95

*Oninbaar zuiveringsbeheer**Bedragen x € 1.000*

Op basis van besluiten oninbaar verklaard en verantwoord in de exploitatie		136
Stand van de voorziening dub. belastingdebiteuren op 1-1	250	
Benodigde stand voorziening dub. belastingdebiteuren op 31-12	239	
	-11	
Totaal oninbaar Watersysteemheffing		125

Dividend

De NWB keert elk jaar dividend uit (87% voor watersysteembeheer en 13% voor zuiveringsbeheer) op basis van de behaalde resultaten in het vorige boekjaar. Daarnaast ontvangt WDODelta dividend van de deelnemingen waarin het participeert. Het dividend van deze deelnemingen wordt via programma M&O verdeeld over de twee kostendragers.

2.6 Weerstandsvermogen

Inleiding

Een risico is de kans op een (ongewenste) gebeurtenis met een negatief financieel effect voor WDODelta. Via risicomangement worden risico's systematisch in beeld gebracht en worden beheersmaatregelen getroffen om deze te beheersen. Om de eventuele financiële gevolgen van (rest)risico's op te kunnen vangen wordt er weerstandsvermogen aangehouden. Deze paragraaf geeft inzicht in de geïnventariseerde financiële risico's en de benodigde weerstandscapaciteit.

Beleidsuitgangspunten

Het door het algemeen bestuur vastgestelde beleid voor (financieel) risicomangement kent de volgende uitgangspunten:

- Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen: de (beschikbare) weerstandscapaciteit enerzijds en de totale financiële omvang van risico's anderzijds.
- De (beschikbare) weerstandscapaciteit wordt gevormd door de algemene reserves.
- Er wordt een voldoende omvang van het weerstandsvermogen nagestreefd (ratio 1.4).

Werkwijze

Bij risico's met financiële gevolgen wordt een inschatting gemaakt van de kans van voordoen en een inschatting van de financiële omvang. Risico's met betekenisvolle omvang (> €150.000) binnen de planperiode van de meerjarenraming worden opgenomen in het risicoregister. Gevolgen worden gekwantificeerd inclusief de invloed van reeds gerealiseerde beheersmaatregelen. De totale financiële omvang van de risico's wordt vervolgens met een statistische methode (Monte Carlo Simulatie) bepaald. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een zekerheidspercentage van 90%. Bij deze berekening wordt verdisconteerd dat risico's zich niet in volledige omvang en gelijktijdig voordoen. De berekende totale omvang van de risico's vormt de benodigde weerstandscapaciteit.

De beschikbare weerstandscapaciteit (de dekking) wordt gevormd door de algemene reserves. Wat betekent dat deze reserves zijn geormerkt om de financiële gevolgen van risico's op te vangen en derhalve niet vrij inzetbaar zijn. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt geïkt op 140% (factor 1.4) van de benodigde weerstandscapaciteit.

Risicoregister

De geïnventariseerde financiële risico's worden bijgehouden in een risicoregister. Het financieel risicoregister toont in totaal 22 risico's. Deze zijn in de onderstaande tabel samengevat in 11 categorieën.

Financiële risico's jaarrekening 2025 (gebaseerd op de risico-inventarisatie bij de begroting 2026)			
Categorie	Aantal risico's	% invloed	Beheersing
ICT incident	4	28%	Vertrouwelijk
Personele beschikbaarheid	2	13%	Actieve werving en capaciteitsplanning
Bedrijfscontinuïteit	3	9%	Assetmanagement
Calamiteit	2	8%	Crisisbeheersing
Desinvestering	2	8%	Vertrouwelijk
Vergunningverlening	1	8%	- (reservevorming)
Energiebeschikbaarheid	1	6%	Energie Beheer Organisatie (EBO)
Onbevoegde fysieke toegang	1	5%	Vertrouwelijk
Aansprakelijkheid	2	5%	Juridische procedures
APPA verplichtingen	1	4%	Voorziening
Overige	3	6%	-
Totaal	22	100%	

Bij het vaststellen van die begroting is besloten dat bij de resultaatbestemming 2025 een afweging wordt gemaakt tussen het versterken van het weerstandsvermogen en het beschikbaar stellen van middelen aan de exploitatie, specifiek voor risico's en beheersmaatregelen op het gebied van informatiebeveiliging. Vanuit dit besluit ontstaat de behoefte aan actueel inzicht in de status van de eerder gedeelde ICT-risico's.

In 2025 is aanzienlijk geïnvesteerd in het verder versterken van de technische beveiligingsmaatregelen om resterende cybersecurityrisico's te mitigeren. De implementatie hiervan is gestart, maar nog niet volledig afgerond. Ondertussen blijft het dreigingslandschap zich voortdurend ontwikkelen. De algemene digitale dreiging neemt toe, onder meer door geopolitieke spanningen. Hierdoor blijft een restrisico zoals gemeld in de begroting 2026 ongewijzigd bestaan.

Hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit benoemt enkele standaard risico's ter opname in deze paragraaf. De actuele status van deze risico's is als volgt: WDO Delta bezit ten tijde van het opstellen van deze paragraaf geen derivaten, vreemde valuta of andere verhandelbare financiële producten van fluctuerende waarde. Herfinancierings- en renterisico's zijn via toepassing van het financieringsbeleid proportioneel beheerst. Toegang tot de geldmarkt is via de juridische positie van het waterschap geborgd.

Weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is voor twee taken (zuiveringsbeheer en watersysteembeheer) separaat berekend. De omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit is in onderstaande tabel per taak weergegeven. Op basis van het actuele risicoregister wordt een dotatie aan de algemene reserves voorgesteld.

Bij de behandeling van de begroting 2026 (AB vergadering van november 2025) heeft het AB de intentie uitgesproken om de onderstaande actualisatie van het weerstandsvermogen bij de behandeling van de jaarstukken 2025 te effectueren.

Taak	Algemene reserve 01/01/2025	Onttrekking 2025	Voorgestelde actualisatie	Algemene reserve na vaststelling bij de jaarstukken 2025
Watersysteembeheer	€ 4,150 mln.	-	+ € 0,890 mln.	€ 5,040 mln.
Zuiveringsbeheer	€ 3,550 mln.	-	+ € 1,070 mln.	€ 4,620 mln.
Totaal	€ 7,700 mln.	-	+ € 1,960 mln.	€ 9,660 mln.

2.7 Financiering

Inleiding

Het treasurybeleid is vastgelegd in de Verordening financieel beleid en beheer en nader uitgewerkt in het treasurywet. Zowel de verordening als het wet beogen het financieringsbeleid transparant te maken. Met als doel om risico's zo goed mogelijk te beheersen binnen de vastgestelde kaders.

Algemene ontwikkelingen

In 2025 heeft de ECB de in het voorgaande jaar ingezette cyclus van renteverlagingen voortgezet, waarbij de beleidsrente gedurende het jaar verder is gedaald tot een stabiel niveau van circa 2%. Deze verruiming van het monetaire beleid heeft in 2025 geleid tot een verdere stimulering van de economische activiteit.

Hoewel de inflatie in Nederland in 2025 met gemiddeld 3% nog steeds boven de Europese doelstelling van 2% lag, vertoonde het een licht dalende trend ten opzichte van 2024. De inflatie in Nederland bleef hiermee, net als in het voorgaande jaar, boven het gemiddelde van het eurogebied. Voor 2026 wordt verwacht dat de ECB een neutraal rentebeleid zal voeren, waarbij verdere verlagingen afhankelijk blijven van de snelheid waarmee de inflatie richting het streefniveau van 2% beweegt.

Schatkistbankieren

Het drempelbedrag voor het tijdelijk storten van overtollige liquide middelen bij het Rijk bedraagt 2% van het begrotingstotaal en komt daarmee uit op circa € 4,1 mln. Een positief rekening-courantsaldo bij de NWB Bank boven deze drempel dient verplicht te worden aangehouden bij het Ministerie van Financiën.

In tegenstelling tot de verwachting bij begroting zijn in 2025 wél stortingen verricht bij de schatkist. Met name in november en december 2025 zijn overtollige liquide middelen overgeheveld. Per ultimo 2025 bedraagt het saldo op de rekening-courant bij de schatkist circa € 28,7 mln.

Rente en risicobeheer

Voor het rentebeheer dient onderscheid gemaakt te worden tussen:

Rente op de geldmarkt (leningen met een looptijd van maximaal 1 jaar)

In 2025 is gebruik gemaakt van kortlopende financiering in de vorm van kasgeldleningen. Deze leningen zijn gedurende het jaar aangetrokken en binnen hetzelfde boekjaar weer afgelost. Hierdoor is sprake geweest van rentelasten op de geldmarkt.

Rente op de kapitaalmarkt (leningen met een looptijd langer dan 1 jaar)

De rente op langlopende geldleningen heeft zich in 2025 op een lager niveau gestabiliseerd ten opzichte van 2024. In 2025 zijn twee nieuwe langlopende geldleningen aangetrokken met rentepercentages van

respectievelijk circa 2,1% en 2,6%. Hiermee ligt het gerealiseerde rentepercentage onder het niveau van eind 2024 (circa 3%).

Binnen het door het algemeen bestuur afgegeven mandaat zijn in 2025 in totaal € 30 mln aan nieuwe langlopende geldleningen aangetrokken ter financiering van het investeringsprogramma. De specificatie hiervan is opgenomen in de tabel.

Bedragen x € 1.000.000

	Bedrag	Rente	Soort	Stortingsdatum	Looptijd	Einddatum
NWB Bank	15	2,558%	fixe*	10-2-2025	5	10-2-2030
NWB Bank	15	2,095%	fixe*	12-4-2025	2	12-4-2027
Totaal	30					

*) Fixe = een langlopende lening waarbij de rente tijdens de gehele looptijd van de lening vaststaat en waarbij de lening in één keer wordt afgelost op de einddatum van de lening.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bedraagt in 2025 € 48 mln en is vastgesteld op 23% van het begrotingstotaal bij aanvang van het begrotingsjaar. Deze limiet heeft tot doel het renterisico op kortlopende financiering te beheersen, waarbij de gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal de limiet niet mag overschrijden.

In 2025 is gebruik gemaakt van kortlopende financiering in de vorm van kasgeldleningen. De omvang van de netto vlottende schuld is gedurende het jaar echter binnen de kasgeldlimiet gebleven. Hiermee is voldaan aan de gestelde norm. Zie hiervoor de onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000.000

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kasgeldlimiet	48	48	48	48
Schuld (-) of tegoed (+) in rekening-courant	23	11	7	11
Kasgeldleningen	10	-	15	-
Uitstand geld bij Schatkist	-	-	-	-
Onderschrijding	15	37	26	37

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft betrekking op het risico dat voortvloeit uit renteherzieningen en de herfinanciering van bestaande langlopende geldleningen. Op grond van de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden (UFDO) bedraagt deze norm maximaal 30% van het bruto begrotingstotaal bij aanvang van het begrotingsjaar.

Voor 2025 bedraagt de renterisiconorm € 62 mln. Deze norm heeft tot doel om schommelingen in de rentelasten over de jaren heen te beheersen.

In 2025 zijn de aflossingen op langlopende geldleningen uitgekomen op circa € 15,5 mln. Hiermee blijft het renterisico ruimschoots binnen de gestelde norm. De renterisiconorm is niet overschreden.

In de onderstaande tabel is het verloop van de renterisicoruimte over het jaar 2025 opgenomen.

Bedragen x € 1.000.000

	Begroting 2025	Realisatie 2025
Renterisiconorm	62	62
Aflossing	-16	-16
Ruimte onder de norm	46	46

Financieringstekort

Het financieringstekort in 2025 wordt verklaard door kasuitgaven voor investeringen en betalingen van rente en aflossingen op bestaande leningen, die hoger zijn dan de beschikbare interne middelen.

De totale financieringsbehoefte is deels extern ingevuld door het aantrekken van €30 mln aan langlopende geldleningen en deels intern door inzet van beschikbare liquide middelen (waaronder schatkistmiddelen).

De gerealiseerde financieringsbehoefte ligt lager dan begroot. Dit komt voornamelijk door hogere ontvangen subsidies (o.a. HWBP), waardoor minder externe financiering noodzakelijk was.

Rente-omslagpercentage

Als gevolg van integrale financiering worden rentelasten toegerekend aan de programma's via een renteomslagpercentage. Op basis van de jaarrekeningcijfers 2025 bedraagt de omslagrente circa 2,1%. Dit percentage is gebaseerd op de werkelijke rentelasten in relatie tot de gemiddelde boekwaarde van de vaste activa.

2.8 Verbonden partijen

WDODelta participeert in een aantal verbonden partijen. Dit vormt een manier om beleidsvoornemens uit de programma's uit te kunnen voeren. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het waterschap zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft.

Een bestuurlijk belang heeft het waterschap wanneer deze een zetel heeft in het bestuur van een derde rechtspersoon of als hij stemrecht heeft. Een financieel belang heeft het waterschap als financiële middelen die deze ter beschikking stelt verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op het waterschap.

Beleid ten aanzien van de verbonden partijen

In verschillende beleidssectoren van het waterschap, met verschillende motieven, komend vanuit verschillende uitgangspunten, is de afweging gemaakt voor het aangaan van een bestuurlijke participatie en is gekozen voor een specifieke juridische constructie. Per participatie wordt hieronder onder andere aangegeven welk beleid de verbonden partij uitvoert en wat de uitvoering van dit beleid het waterschap oplevert.

Naam	GBLT	
Vestigingsplaats	Zwolle	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling, "zelfstandig" overheidsorgaan	
Openbaar belang	GBLT is het gemeenschappelijk belastingkantoor dat de heffing en invordering verzorgt van de belastingen van vijf waterschappen en tien gemeenten. Hierdoor worden de maatschappelijke kosten van het innen van de belastingen zo laag mogelijk gehouden	
Jaarlijkse bijdrage	De financiële bijdrage bedroeg € 2,1 mln.	
Risico	WDODelta is voor de uitvoering van haar taken afhankelijk van de belastingopbrengsten die GBLT incasseert. De GBLT-deelnemers zijn verplicht deze van geld te voorzien, zodat deze haar taken goed kan uitvoeren. Voert GBLT haar taken toch niet goed uit, dan kan dit invloed hebben op zowel de inkomsten als de uitgaven van WDODelta.	
Ontwikkelingen	Met ingang van 2025 zijn drie nieuwe deelnemers (gemeenten) toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling.	
Financiële gegevens x € 1.000	1-1	31-12
Eigen vermogen (incl. resultaat)	2.281	3.634
Vreemd vermogen	6.610	3.991
Resultaat 2025		3.634

Naam	Gemeenschappelijk Laboratoriumorganisatie (Aqualysis)	
Vestigingsplaats	Zwolle	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling, "zelfstandig" overheidsorgaan	
Openbaar belang	Aqualysis is een waterlaboratorium dat werkzaamheden verricht voor waterschappen. Deze zijn ook deelnemer in de bedrijfsvoeringsorganisatie. Het is een praktische oplossing voor het aansturen van een samenwerkingsverband, welke grotendeels uitvoerende taken realiseert. In de regeling nemen Zuiderzeeland, Vechtstromen, WDOdelta, Vallei en Veluwe en Rijn en IJssel deel. Ook behoren diverse overheden en bedrijven tot de klantenkring. Door chemisch, bacteriologisch en biologisch onderzoek te verrichten is de controle op de naleving van vergunningen, het beheersen en beoordelen van de kwaliteit van het oppervlaktewater en de controle op het zuiveren van afvalwater mogelijk.	
Jaarlijkse bijdrage	De financiële bijdrage bedroeg € 2,9 mln.	
Risico	WDOdelta is samen met andere deelnemers verplicht Aqualysis van geld te voorzien zodat deze haar taken goed kan uitvoeren. En staat, samen met de andere deelnemers garant voor de financiële verplichtingen die Aqualysis met de NWB aangaat. Indien Aqualysis deze niet meer kan voldoen, dan is WDOdelta mede aansprakelijk.	
Ontwikkelingen	Aqualysis heeft begin 2025 nog een deel van haar bedrijfsvoeringstaken (onder meer op het vlak van Financiën, HRM, ICT, Inkoop- en Juridisch advies) laten uitvoeren door WDOdelta. Omdat zij besloten heeft die taken in de toekomst meer in eigen beheer te willen uitvoeren, is een groot deel van deze dienstverlening door WDOdelta in de loop van 2025 beëindigd.	
Financiële gegevens x € 1.000	1-1	31-12
Eigen vermogen (incl. resultaat)	580	580
Vreemd vermogen	16.485	16.271
Resultaat 2025		0

Naam	Het Waterschapshuis	
Vestigingsplaats	Amersfoort	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling, "zelfstandig" overheidsorgaan	
Openbaar belang	Het Waterschapshuis is de regie- en uitvoeringsorganisatie voor de waterschappen op het vlak van Informatie en communicatie-technologie. Het doel is het bevorderen van samenwerking op het gebied van ICT tussen waterschappen en andere overheden die ook actief zijn in de 'natte' sector. Via Het Waterschapshuis spannen waterschappen zich gezamenlijk in om de kwaliteit van de digitale dienstverlening naar burgers en bedrijven te verbeteren en om kostenbesparing op ICT uitgaven te realiseren.	
Jaarlijkse bijdrage	De financiële bijdrage bedroeg € 1,57 mln.	
Risico	WDOdelta is samen met andere deelnemers verplicht Het Waterschapshuis van geld te voorzien zodat deze haar taken goed kan uitvoeren. En staat, samen met andere deelnemers garant voor de financiële verplichtingen van Het Waterschapshuis jegens derden. Indien deze hieraan niet meer kan voldoen, dan is WDOdelta mede aansprakelijk.	
Ontwikkelingen	Er loopt een geschil met de belastingdienst over mogelijke btw-plichtigheid. De rechter heeft Het Waterschapshuis in het gelijk gesteld. Ook het Hof heeft het Waterschapshuis in het gelijk gesteld. Eind januari 2025 heeft de belastingdienst beroep in cassatie ingesteld bij de Hoge Raad. De belastingdienst is in cassatie gegaan bij de Hoge	

	Raad tegen deze uitspraak. Het Waterschapshuis is in afwachting van het vervolg.	
Financiële gegevens x € 1.000	1-1	31-12
Eigen vermogen (incl. resultaat)	-	-
Vreemd vermogen	15.108	24.639
Resultaat 2025		-

Naam	Het Regionaal Historisch Centrum Drents Archief	
Vestigingsplaats	Assen	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling, "zelfstandig" overheidsorgaan	
Openbaar belang	Het Drents Archief is een Regionaal Historisch Centrum en vormt een GR met o.a. het Rijk en de gemeente Assen. De activiteiten zijn in twee hoofdtaken te verdelen: 1) invulling aan de wettelijke taak om de archieven van de partners en de provincie Drenthe te beheren 2) vervullen van de publieke taak om de schatten aan informatie die in de depots worden bewaard voor een breed publiek toegankelijk te maken.	
Jaarlijkse bijdrage	De financiële bijdrage bedroeg € 84.375.	
Risico	N.v.t.	
Ontwikkelingen	Er wordt volop ingezet wordt op de e-depot voorziening (voor digitale archivering) waarbij ook gezocht wordt naar andere toetreders tot de GR.	
Financiële gegevens x € 1.000	1-1	31-12
Eigen vermogen (incl. resultaat)	319	370
Vreemd vermogen	1.323	1.339
Resultaat 2025		51

Naam	De Unie van Waterschappen	
Vestigingsplaats	Den Haag	
Rechtsvorm	Vereniging	
Openbaar belang	De Unie van Waterschappen vertegenwoordigt alle waterschappen in Nederland in het nationale en internationale speelveld met betrekking tot het beheer van waterkeringen, het regionale waterbeheer en het zuiveren van afvalwater. Tevens stimuleert het kennisuitwisseling en samenwerking en is het de werkgeversorganisatie van de medewerkers van alle waterschappen.	
Jaarlijkse bijdrage	De financiële bijdrage bedroeg € 657.000.	
Risico	WDO Delta staat (naar rato van het aandeel van het waterschap in de totale contributiebetaling aan de vereniging) deels garant voor een geldlening van de Nederlandse Waterschapsbank voor € 5,8 mln. Deze lening loopt tot en met 2 mei 2042.	
Ontwikkelingen	In 2027 viert de Unie van Waterschappen haar 100-jarige jubileum. Hiervoor zullen festiviteiten worden georganiseerd. Het Uniebureau wil hiervoor alvast geld reserveren en is daarom voornemens om de komende 4 jaren, vanaf 2024 t/m 2026, een reserve te vormen van €100.000 per jaar voor dit jubileum.	
Financiële gegevens x € 1.000	1-1	31-12
Eigen vermogen (incl. resultaat)	2.589	2.900
Vreemd vermogen	23.959	24.991
Resultaat 2025		311

Naam	Stichting STOWA	
Vestigingsplaats	Amersfoort	
Rechtsvorm	Stichting	
Openbaar belang	STOWA is het kenniscentrum van de regionale waterbeheerder in Nederland, die toegepaste kennis vergaart, verspreidt en implementeert. Deze hebben de waterbeheerders nodig om de opgaven waar zij in hun werk voor staan goed uit te kunnen voeren. Deelnemers zijn waterschappen en provincies, die gezamenlijk het werk van de stichting financieren.	
Jaarlijkse bijdrage	De financiële bijdrage bedroeg € 0,4 mln.	
Risico	Er is sprake van een relatief gering financieel risico. De bijdragen van de deelnemende partijen en van derden dekken de te maken kosten.	
Ontwikkelingen	N.v.t.	
Financiële gegevens x € 1.000	1-1	31-12
Eigen vermogen (incl. resultaat)	9.801	11.370
Vreemd vermogen	8.405	9.210
Resultaat 2025		0

Naam	N.V. Nederlandse Waterschapsbank (NWB)	
Vestigingsplaats	Den Haag	
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap	
Openbaar belang	De Nederlandse Waterschapsbank is een financiële dienstverlener voor de Nederlandse publieke sector. De bank verstrekt financiering aan onder andere waterschappen, gemeenten, woningcorporaties en drinkwaterbedrijven. Hiermee draagt de NWB bij aan het realiseren van maatschappelijke voorzieningen tegen zo laag mogelijke kosten. Het waterschap bezit aandelen in de NWB. Deze aandelen zijn niet vrij verhandelbaar en worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Gelet op het karakter van de instelling en het aandeelhouderschap is sprake van een zeer beperkt financieel risico.	
Jaarlijkse dividenduitkering	In 2025 is dividend ontvangen over het boekjaar 2024. De hoogte van het dividend is gebaseerd op de gerealiseerde nettowinst van de NWB Bank over 2024 en ligt in lijn met voorgaande jaren (2025: € 2,1 mln over 2024).	
Risico	Binnen de begroting van WDOdelta wordt structureel rekening gehouden met dividendopbrengsten uit het aandelenbezit in de NWB. De hoogte van deze opbrengst is afhankelijk van de jaarlijkse nettowinst van de bank en kan daardoor fluctueren. Indien de gerealiseerde dividenduitkering lager uitvalt dan geraamd, kan dit leiden tot een nadeel in de exploitatie. Gezien het stabiele karakter van de NWB en haar sterke kredietwaardigheid wordt dit risico als beperkt ingeschat.	
Ontwikkelingen	De kredietportefeuille van de NWB Bank is in 2025 verder gegroeid, naar een recordhoogte van € 59,2 miljard. De nettowinst over 2025 bedraagt circa € 113 mln. WDOdelta verwacht in 2026 een dividend te ontvangen vanuit dit gerealiseerde resultaat.	
Financiële gegevens x € 1.000.000	1-1-2025	31-12-2025
Eigen vermogen (incl. resultaat)	2.094	2.157
Vreemd vermogen	76.674	70.711
Resultaat 2025 (netto)		113

Naam	Wij Windenergie Staphorst B.V.	
Vestigingsplaats	Staphorst	
Rechtsvorm	Besloten vennootschap	
Openbaar belang	De B.V. is opgericht door de coöperatie Wij Duurzaam Staphorst (WDS) voor het realiseren, exploiteren van een windpark. Het waterschap participeert voor 30% in Wij windenergie Staphorst B.V. Het waterschap heeft als streven energieneutraal te werken per 2025. Het waterschap krijgt Garanties van Oorsprong (GvO's) uit de B.V. en dit draagt bij aan een energie neutraler waterschap.	
Jaarlijkse bijdrage	n.v.t.	
Risico	Bij daling van het verwachte rendement en/of daling van de marktwaarde of faillissement van de B.V. vervalt het jaarlijkse exploitatievoordeel en dient de waarde van de participatie te worden afgewaardeerd.	
Ontwikkelingen	n.v.t.	
Financiële gegevens x € 1.000	1-1	31-12
Eigen vermogen (incl. resultaat)	5.850	Ten tijde van het opstellen van de jaarstukken waren deze cijfers nog niet officieel gepubliceerd.
Vreemd vermogen	17.923	
Resultaat 2025		

Naam	Nieuwleusen Synergie Lokaal Energie Bedrijf B.V.	
Vestigingsplaats	Nieuwleusen	
Rechtsvorm	Besloten vennootschap	
Openbaar belang	Het waterschap is sinds 2020 aandeelhouder in de B.V.	
Jaarlijkse bijdrage	n.v.t.	
Risico	Bij daling van het verwachte rendement en/of daling van de marktwaarde of faillissement van de B.V. vervalt het jaarlijkse exploitatievoordeel en dient de waarde van de participatie te worden afgewaardeerd.	
Ontwikkelingen	WDODelta heeft als streven energieneutraal te werken per 2025. Op grond daarvan worden in samenwerking met de omgeving trajecten voor zon- en windenergie ontwikkeld. Het waterschap krijgt Garanties van Oorsprong (GvO's) uit de B.V. (20%) en dit draagt bij aan een energie neutraler waterschap	
Financiële gegevens x € 1.000	1-1	31-12
Eigen vermogen (incl. resultaat)	1.766	Ten tijde van het opstellen van de jaarstukken waren deze cijfers nog niet officieel gepubliceerd.
Vreemd vermogen	10.708	
Resultaat 2025		

Naam	Zonnepark De Mussels B.V. te Beilen	
Vestigingsplaats	Balinge	
Rechtsvorm	Besloten vennootschap	
Openbaar belang	De B.V. is op 14 februari 2022 opgericht. WDODelta participeert als mede-aandeel met Coöperatie Project De Mussels U.A. als tweede aandeelhouder met een kapitaalstorting van € 2,45 mln.	
Jaarlijkse bijdrage	n.v.t.	
Risico	Bij daling van het verwachte rendement en/of daling van de marktwaarde of faillissement van de B.V. vervalt het jaarlijkse exploitatievoordeel en dient de waarde van de participatie te worden afgewaardeerd.	
Ontwikkelingen	WDODelta heeft als streven energieneutraal te werken per 2025. Op grond daarvan worden in samenwerking met de omgeving trajecten voor zon- en windenergie ontwikkeld. De Garanties van Oorsprong	

	(GvO's) (49%) uit deze B.V. dragen bij aan een energie neutraler waterschap.	
Financiële gegevens x € 1.000	1-1	31-12
Eigen vermogen (incl. resultaat)	1.325	Ten tijde van het opstellen van de jaarstukken waren deze cijfers nog niet officieel gepubliceerd.
Vreemd vermogen	13.292	
Resultaat 2025		

2.9 Openbaarheidsparagraaf

Met deze, op grond van de Wet open overheid (Woo) verplichte, openbaarheidsparagraaf leggen wij verantwoording af over de uitvoering van de Woo.

1. Actieve openbaarmakingsplicht voor categorieën documenten (artikel 3.3 Woo)

In de Woo staan 17 informatiecategorieën die bestuursorganen actief openbaar moeten gaan maken, 5 daarvan zijn reeds wettelijk verplicht te openbaren, de 12 overige categorieën volgen op termijn. In de eerste helft van 2026 wordt meer duidelijkheid verwacht over deze termijn. Daarnaast schrijft de Woo voor dat actieve openbaarmaking plaatsvindt door middel van een digitale infrastructuur die door de minister van BZK wordt ingericht en in stand wordt gehouden. Deze infrastructuur is nog niet beschikbaar gesteld. Eén en ander treedt gefaseerd (per informatiecategorie) in werking. In onderstaande tabel wordt per informatiecategorie die per heden verplicht is weergegeven hoeveel documenten het waterschap in 2025 publiceerde.

Nr.	Artikel Woo	Omschrijving	Aantal documenten	Platform
1	3.3. lid 1 sub a	Wetten en algemeen verbindende voorschriften (avv)	7	- Waterschapsblad; - Overheid.nl; - Officielebekendmakingen.nl (verwijzing via de website WDODelta naar voornoemde websites).
2	3.3. lid 1 sub b	Overige besluiten van algemene strekking (bas)	5	- Waterschapsblad; - Overheid.nl; - Officielebekendmakingen.nl (verwijzing via de website WDODelta naar voornoemde websites).
3	3.3. lid 2 sub b	Vergaderstukken Staten-Generaal	n.v.t. voor WDODelta	n.v.t.
4	3.3. lid 1 sub d	Organisatie & werkwijze	5	Overheid.nl en website WDODelta.
5	3.3. lid 1 sub e	Bereikbaarheidsgegevens.	n.v.t.	Overheid.nl en website WDODelta.

2. De inspanningsverplichting tot openbaarmaking voor andere documenten dan de onder 1. vermelde categorieën (artikel 3.1 Woo)

In 2025 zijn geen andere documenten gepubliceerd dan op basis van de inspanningsverplichting (zover deze vallen onder de bovenstaande categorieën).

3. De passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek; hoofdstuk 4 Woo)

In 2025 zijn 16 Woo-verzoeken ingediend, waarbij 393 documenten openbaar zijn gemaakt. Daarbij zijn geen Woo verzoek meegeteld die in 2024 zijn ingediend en in 2025 werden behandeld. Daarnaast zijn er 26 zienswijzeverzoeken ingediend. Tot slot zijn informatieverzoeken die buiten de Woo vallen niet meegeteld.

4. De informatiehuishouding

In 2022 is de implementatie van de Woo is door een interdisciplinaire projectgroep uitgevoerd. In 2023 is onderzocht hoe de implementatie verder geoptimaliseerd en geborgd kan worden. Eén en ander mede gelet op de (verdere) implementatie van de aanstaande verplichte 17 informatiecategorieën. Eind 2024 is geconstateerd dat de informatiehuishouding verbeterd kan worden, hiervoor is het programma 'kracht van informatie' gestart. In 2025 is daarnaast gewerkt aan een procesmatige verbetering van de uitvoer van de Wet open overheid.

5. De aanstelling en het in dienst hebben van een Woo-contactpersoon

Het waterschap beschikte sinds 1 mei 2022 al over een Woo-contactfunctionaris. De Invulling hiervan is in 2024 en 2025 meegenomen in een woo-impactanalyse. Deze analyse heeft tot doel de belegging van Woo-taken efficiënter vorm te geven.

6. Eventuele andere activiteiten om de Woo te implementeren

In het kader van de invoering van de Woo vindt structureel afstemming en kennisdeling plaats met andere bestuursorganen. Tevens is een Woo-impactanalyse uitgevoerd om het proces rondom de uitvoering van de Woo verder te verbeteren. Verbeterpunten worden onder meer doorgevoerd in het programma kracht van informatie. De actieve openbaarmaking van de betreffende Woo-categorieën (voor zover van toepassing) is onderdeel van dit traject.

7. Besteding Rijksmiddelen

De rijksoverheid stelt incidentele middelen beschikbaar om de Woo te implementeren en structurele middelen om de extra uitvoeringskosten als gevolg van de Woo te dekken. In 2025 ontvingen we een bedrag van € 83.888 aan incidentele middelen en € 155.731 aan structurele middelen. De middelen zijn als volgt ingezet:

Bedragen x € 1

Incidentele uitgaven Woo

	2025
Projectleiding	50.000
Digitale toegankelijkheid/overig	33.888
Incidentele uitgaven Woo	83.888

Structurele uitgaven Woo

	2025
Contactfunctionaris en coördinator Woo	27.000
Inhoudelijke expertise (gebied en vergunningen)	30.000
Anonimiseren en publiceren	30.000
ICT-kosten	10.000
Archief	15.000
Administratieve ondersteuning/overig	43.731
Structurele uitgaven Woo	155.731

2.10 EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Hierbij zitten ook inkomsten en uitgaven met een kapitaalkarakter, zoals aan- en verkopen grond, investeringen en investeringsbijdragen.

De lidstaten van de EU die meedoen aan de Economische en Monetaire Unie (EMU), hebben de euro als officiële munt. Deze lidstaten hebben in het stabiliteits- en groeipact afspraken gemaakt over het op orde houden van de overheidsfinanciën. Eén van de afspraken heeft betrekking op het begrotingstekort van landen, oftewel het EMU-tekort. Als het EMU-tekort van één van de lidstaten boven het normpercentage van het Bruto Binnenlands

Product (BBP) uitkomt, krijgt het land een officiële waarschuwing. In het uiterste geval kan de Europese Raad van Ministers ook boetes opleggen.

Om ervoor te zorgen dat het Nederlandse tekort binnen de gestelde norm van 3% blijft, is de Wet Houdbare Overheidsfinanciën vastgesteld per december 2013. Hierin is bepaald wat de decentrale overheden mogen bijdragen aan dit tekort. De tekortnorm voor alle decentrale overheden bedraagt 0,4% van het BBP. Voor de waterschappen betekent dit dat alle waterschappen 0,05% mogen bijdragen aan het EMU-tekort.

De berekening van het EMU-saldo is als volgt:

Bedragen x € 1.000.000

	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025
Exploitatiesaldo voor bestemming van reserves	3,2	-8,7	0,4
Invloed investeringen			
Bruto-investeringsuitgaven	-187,6	-202,2	-137,8
Investeringsbijdragen	96,1	76,9	63,4
Verkoop van materiële en immateriële vaste activa	-	-	-
Afschrijvingen (incl. desinvesteringen)	31,1	33,5	32,0
Invloed voorzieningen			
Toevoeging aan voorziening t.l.v. exploitatie	1,6	0,3	1,2
Onttrekkingen aan voorzieningen t.b.v. exploitatie	-0,4	-	-0,3
Onttrekkingen rechtstreeks uit voorzieningen	-1,0	-0,5	-0,1
Deelnemingen en aandelen			
Boekwinst	-	-	-
Boekverlies	-	-	-
EMU-saldo	-56,9	-100,7	-41,2
<i>Referentiewaarde</i>	<i>-27,3</i>	<i>-29,8</i>	<i>-29,8</i>

De referentiewaarde is het maximale toegestane EMU-saldo van ieder individueel waterschap, omgerekend naar de grootte van het waterschap. De individuele EMU-referentiewaarden zijn vooral bedoeld als richtlijn voor het toegestane tekort op het niveau van de individuele overheden.

2.11 Topinkomens

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) stelt regels aan de openbaarheid en aan de hoogte van deze inkomens. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semi publieke sector, maar kent ook een maximale bezoldigingsnorm toe voor een topfunctionaris. Indien de maximale bezoldigingsnorm wordt overschreden, is sprake van een onverschuldigde betaling, die teruggevorderd moet worden.

De algemene maximale bezoldiging mag voor een topfunctionaris in dienstverband niet meer bedragen dan € 246.000 per jaar (2024: € 233.000). Voor de waterschappen geldt de functie van secretaris-directeur als topfunctionaris.

Vanwege de afwezigheid van de secretaris-directeur in 2025 zijn haar taken tijdelijk door de directieleden ingevuld. Zodoende zijn ook de directieleden aangemerkt als topfunctionaris in 2025.

WNT-verantwoording Waterschap Drents Overijsselse Delta

De WNT is van toepassing op Waterschap Drents Overijsselse Delta. Het voor WDO Delta toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000, het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2025			
bedragen x € 1	E.M. van Grol	S.M.E. Werges	M.J.A. Boersen
Functiegegevens	secretaris - directeur	Plaatsvervangend-secretaris/directielid	Plaatsvervangend-secretaris/directielid
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01 – 26/09	24/02 – 31/12	24/02 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	Ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 152.159	€ 130.335	€ 128.568
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.144	€ 19.621	€ 19.597
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 169.303</i>	<i>€ 149.977</i>	<i>€ 146.164</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 181.299	€ 209.605	€ 209.605
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 169.303	€ 149.977	€ 146.164
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2024	
bedragen x € 1	E.M. van Grol
Functiegegevens secretaris - directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 161.413
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.282
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 184.695</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000
Bezoldiging	€ 184.695

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2025	
bedragen x € 1	I. Geveke
Functiegegevens secretaris - directeur	
Kalenderjaar	2025
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	15/05 - 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	8
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	560
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 235
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 246.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 131.600
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 110.572
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 110.572
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	€ 110.572
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
---	--------

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2025	
bedragen x € 1	E.M. van Grol
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	secretaris-directeur
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2026
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 75.000
Individueel toepasselijk maximum	€ 75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	€ 75.000
Waarvan betaald in 2025	€ 50.099
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	n.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t. / n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

JAARREKENING 2025

3. Balans en toelichting

3.1 Balans per 31 december

Bedragen x € 1.000

Activa	31-12-2024	31-12-2025	Passiva	31-12-2024	31-12-2025
Vaste activa			Vaste passiva		
Immateriële vaste activa	23.035	22.748	Algemene reserve	7.612	7.700
Materiële vaste activa	462.591	507.102	Bestemmingsreserves tariefseglisatie	10.254	12.526
Financiële vaste activa	4.228	4.228	Reserve HWBP	2.995	3.302
			Nog te bestemmen resultaat	11.383	9.085
			Voorzieningen	4.906	5.716
			Vaste schulden	460.000	474.500
	489.854	534.079		497.150	512.829
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Kortlopende vorderingen	24.290	22.921	Netto-vlottende schulden	42.018	39.987
Overlopende activa	51.811	15.548	Overlopende passiva	26.787	48.443
Liquide middelen	-	28.712			
	76.101	67.181		68.805	88.431
Balans totaal	565.955	601.260		565.955	601.260

3.2 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Valuta en notatie

Alle bedragen worden weergegeven in euro's.

Immateriële en materiële vaste activa

Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd. Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met subsidies/bijdragen van derden en met de gecumuleerde afschrijvingen. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs wordt de rente, over het tijdvak waarin vervaardiging van het actief plaatsvindt, opgenomen. De vaste activa worden lineair afgeschreven.

In de nota "Afschrijvings- en activeringsbeleid" zijn de volgende afschrijvingstermijnen vastgesteld:

Immateriële vaste activa		5 jaar
Materiële vaste activa		
Huisvesting	civiel	40 jaar
	mechanisch	15 jaar
	electrotechnisch	10 jaar
	verbouwingen	20 jaar
Werkplaatsen, loodsen en depots		15-30 jaar
Apparatuur (kantoor machines)		5 jaar
Hardware en software		5 jaar
Kantoormeubilair		10 jaar
Bureau inrichting		5 jaar
Communicatiemiddelen		4 jaar

Legger		10 jaar
Waterkeringen	robuust	40 jaar
	niet robuust	12 jaar
Solidariteitsheffing HWBP		5 jaar
Stuwen	civiel	30 jaar
	mechanisch	15 jaar
	electrotechnisch	15 jaar
Gemalen	civiel	30 jaar
	mechanisch	15 jaar
	electrotechnisch	15 jaar
Overige kunstwerken		10-20 jaar
Grondwerken en gebiedsontwikkelingen		10-30 jaar
Rioolwaterzuiveringen en slibontwatering	civiel	30 jaar
	mechanisch	20 jaar
	electrotechnisch	20 jaar
Processystemen		10 jaar
Transportleidingen		40 jaar

Van bovenstaande afschrijvingstermijnen kan conform de nota "Afschrijvings- en activeringsbeleid" worden afgeweken. Ten tijde van de fusie in 2016 zijn de afschrijvingstermijnen voor bestaande activa ongewijzigd gelaten. Diverse activa kennen daarom nog een afschrijvingstermijn van 25 jaar. SaaS-oplossingen worden vanaf 31 december 2022 in verband met de aangescherpte richtlijnen niet meer geactiveerd.

Daarnaast is de genoemde nota bepaald dat bijdragen aan investeringen van derden of activa in eigendom van derden (immateriële vaste activa) worden afgeschreven conform het aantal jaren dat het betreffende actief door de derde zal worden geëxploiteerd.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kost- of verkrijgingsprijs of tegen marktwaarde als deze (duurzaam) lager is dan de kost- of verkrijgingsprijs.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, eventueel rekening houdend met een aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Algemene reserves

De algemene reserves fungeren als een algemeen weerstandsvermogen en hebben geen specifieke bestemming. Zie dienen dan ook vooral om eventuele toekomstige tegenvallers van algemene aard, meestal bijzondere omstandigheden, te kunnen opvangen. Elke taak heeft een eigen algemene reserve.

Egalisatiereserves

De egalisatiereserves kunnen worden ingezet voor tariefseglisatie per taak. Als er van tariefseglisatie gebruikgemaakt wordt, dan wordt er alleen onttrokken aan de reserve van de betreffende taak.

Bestemmingsreserve HWBP

Het verschil tussen de werkelijke en de begrote afschrijvingslasten met betrekking tot HWBP-projecten wordt toegevoegd aan de reserve. Als een HWBP-project een negatieve boekwaarde kent, omdat er meer subsidie ontvangen is, dan er aan kosten is gemaakt, dan wordt deze boekwaarde toegevoegd aan de reserve. Aanwending van deze reserve is toegestaan als dekking voor gesubsidieerde HWBP-projecten die niet binnen de beschikbaar gestelde kredieten blijven.

Nog te bestemmen resultaat

Ten aanzien van de resultaatsbepaling zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- de jaarrekening is opgesteld volgens het stelsel van baten en lasten;
- de verantwoorde baten en lasten hebben betrekking op het verslagjaar; op voorgaande jaren betrekking hebbende baten en lasten zijn afzonderlijk vermeld.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, behalve de voorzieningen voor arbeidsgerelateerde verplichtingen welke tegen contante waarde zijn opgenomen.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een looptijd van 1 jaar of langer.

Vlottende passiva

De kortlopende schulden en overlopende passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde. De looptijd van de vlottende passiva is korter dan één jaar, tenzij anders is toegelicht.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Omdat de activiteiten en kosten van waterschappen worden gefinancierd via een omslagstelsel en tarieven, loopt WDO Delta geen risico ten aanzien van de continuïteit.

3.3 Toelichting op de balans per 31 december 2025**3.3.1 Toelichting op de activa****Immateriële vaste activa**

De samenstelling is als volgt:

Bedragen x € 1.000

	31-12-2024	31-12-2025
Onderzoek en ontwikkeling	1.467	1.327
Bijdragen aan activa in eigendom van:		
- openbare lichamen	1.943	2.618
- het Rijk	272	255
- overigen	460	378
Geactiveerde bijdragen aan het Rijk	18.021	17.597
Overige immateriële vaste activa	532	382
Onderhanden werken	340	192
Immateriële vaste activa	23.035	22.748

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa kan als volgt worden weergegeven:

Bedragen x € 1.000

	31-12-2024	Mutaties	Afschrij- vingen	31-12-2025
Gronden en terreinen	7.714	60	-277	7.497
Vervoermiddelen	2.030	67	-546	1.551
Machines, apparaten en voertuigen	3.424	659	-886	3.197
Bedrijfsgebouwen	11.654	-95	-1.003	10.556
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	307.959	52.431	-20.931	339.459
Overige materiële vaste activa	13.088	2.362	-1.762	13.688
Onderhanden werken	116.721	14.435	-	131.156
Materiële vaste activa	462.590	69.919	-25.405	507.103

Bedragen x € 1.000

	Stand per 1-1	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Overige mutaties	Stand per 31-12
Gronden en terreinen	7.714	-	-	-277	-	60	7.497
Vervoermiddelen	2.030	-	-4	-546	-	71	1.551
Machines, apparaten en werktuigen	3.424	-	-	-886	-	659	3.197
Bedrijfsgebouwen	11.654	-	-	-1.003	-	-95	10.556
Waterkeringen	48.638	-	-	-2.823	-	5.439	51.254
Watergangen, kunstwerken en gemalen	146.727	-	-	-8.845	-	5.125	143.007
Transportsystemen	20.574	-	-	-1.206	-	309	19.677
Zuiveringsinstallaties	72.725	-	-	-6.962	-	864	66.627
Slibverwerkingsinstallaties	19.295	-	-	-1.096	-	40.694	58.893
Overige materiële vaste activa	13.088	-	-78	-1.762	-	2.440	13.688
Totaal exclusief onderhanden werk	345.869	-	-82	-25.405	-	55.566	375.948
Onderhanden werken	116.721	132.401	-	-	-62.387	-55.579	131.156
Materiële vaste activa	462.590	132.401	-82	-25.405	-62.387	-13	507.103

De kolom Overige mutaties bevat de ingebruikname van Onderhanden werken gedurende het jaar. Daarnaast heeft gedurende het boekjaar in beperkte mate herrubricering plaatsgevonden tussen verschillende activacategorieën.

Bedragen x € 1.000

	Stand per 1-1	Waardevermeerderingen	Bijdrage en subsidies	Ingebruikt genomen	Stand per 31-12
<i>Onderhanden materiële vaste activa</i>					
Gronden en terreinen	6.135	550	-	-60	6.625
Vervoermiddelen	-	71	-	-71	-
Machines, apparaten en werktuigen	73	586	-	-659	-0
Bedrijfsgebouwen	119	71	-	-15	175
Waterkeringen	42.432	68.017	-59.062	-4.787	46.600
Watergangen, kunstwerken en gemalen	15.820	32.974	-2.537	-5.790	40.467
Transportsystemen	-	4.704	-	-610	4.094
Zuiveringsinstallaties	12.933	18.904	-220	-563	31.054
Slibverwerkingsinstallaties	36.674	4.587	-567	-40.694	0
Overige materiële vaste activa	2.534	1.937	-	-2.330	2.141
Totaal onderhanden materiële vaste activa	116.720	132.401	-62.387	-55.579	131.155

Financiële vaste activa

De samenstelling is als volgt:

Bedragen x € 1.000

	31-12-2024	31-12-2025
Kapitaal verstrekking aan bedrijven	4.859	4.859
Voorziening kapitaal verstrekking aan bedrijven	-761	-761
Leningen aan bedrijven	-	-
Leningen aan ambtenaren	-	-
Leningen aan overigen	130	130
Financiële vaste activa	4.228	4.228

De post Kapitaalverstrekking aan bedrijven betreft de aanschafwaarde van de aandelen van de NV Nederlandse Waterschapsbank te 's-Gravenhage welke als volgt is opgebouwd:

Bedragen in €

2.036 aandelen A à € 115,00	234.140
200 aandelen A nominaal € 115,00 (aanschafwaarde à € 230,00)	46.000
195 aandelen B nominaal € 460,00 waarvan 25% vol gestort	22.425
37 aandelen B nominaal € 460,00 waarvan 26% vol gestort	4.425
Kapitaalverstrekkings bedrijven	306.990

De overige kapitaalverstrekking zijn:

In 2019 is € 1.000 gestort als startkapitaal in Wij Windenergie Staphorst BV.

In 2020 is € 900.000 gestort als kapitaal (aandelen B) in Nieuwleusen Synergie Lokaal Energiebedrijf BV.

In 2021 is € 1.090.000 gestort als kapitaal (incl. agio) in Wij Windenergie Staphorst BV.

In 2021 is de verstrekte lening à € 110.000 omgezet in een kapitaalstorting in Wij Windenergie Staphorst BV.

In 2022 is € 2.451.137 gestort als kapitaal in het eigen vermogen van zonnepark De Mussels BV.

In 2024 is op basis van de tegenvallende financiële prestaties van zonnepark De Mussels B.V. een duurzame waardevermindering ter hoogte van € 761.000 verantwoord. Ultimo 2025 zijn onvoldoende duurzame indicaties dat de getroffen voorziening (deels) vrij kan vallen.

Leningen aan overigen: betreffen hypothecaire leningen van het waterschap aan particulieren in verband met afgestoten gronden waarover een rentevergoeding wordt ontvangen.

Kortlopende vorderingen

De samenstelling is als volgt:

Bedragen x € 1.000

	31-12-2024	31-12-2025
Belastingdebiteuren	20.771	21.389
Voorziening dubieuze debiteuren	-496	-469
<i>Vorderingen op belastingdebiteuren</i>	20.275	20.920
Belastingen (btw)	3.363	247
Overige vorderingen	653	1.753
Kortlopende vorderingen	24.291	22.921

De voorziening dubieuze debiteuren betreft een inschatting van de verwachte oninbaarheid van de vorderingen.

Bedragen x € 1.000

	31-12-2024	Mutaties	31-12-2025
Watersysteemheffing	246	-7	239
Zuiveringsheffing	250	-20	230
Voorziening dubieuze debiteuren	496	-27	469

Voor de overige kortlopende vorderingen worden geen financiële risico's verwacht met betrekking tot de oninbaarheid.

Overlopende activa

De samenstelling is als volgt:

Bedragen x € 1.000

	31-12-2024	31-12-2025
Overige nog te ontvangen bedragen	51.763	15.411
Vooruitbetaalde kosten	48	137
Overlopende activa	51.811	15.548

De Overige nog te ontvangen bedragen bestaan voor het grootste deel uit een vordering uit hoofde van het HWBP.

Liquide middelen

De samenstelling is als volgt:

Bedragen x € 1.000

	31-12-2024	31-12-2025
Positieve rekening-courantverhouding met 's Rijks schatkist	-	28.713
Liquide middelen	-	28.712

Bedragen x € 1.000.000

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Drempelbedrag	4,1	4,1	4,1	4,1
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-23,2	-10,8	-7,0	-11,5
Ruimte onder het drempelbedrag	27,3	14,9	11,1	15,6
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

3.3.2 Toelichting op de passiva**Eigen vermogen**De samenstelling van het eigen vermogen voor resultaatverdeling is als volgt:*Bedragen x € 1.000*

	31-12-2024	Mutaties 2025	Resultaat 2025	31-12-2025
Algemene reserve	7.612	88	-	7.700
Bestemmingsreserves tariefsegalisatie	10.254	2.272	-	12.526
Overige bestemmingsreserves	2.995	307	-	3.302
Nog te bestemmen resultaat	11.383	-11.383	9.085	9.085
Eigen vermogen	32.244	-8.716	9.085	32.613

Algemene reserveDe samenstelling van de algemene reserve voor herijking i.v.m. het benodigde weerstandsvermogen is als volgt:*Bedragen x € 1.000*

	31-12-2024	Interne vermeer- dering	Interne vermin- dering	31-12-2025
Watersysteembeheer	3.965	185	-	4.150
Zuiveringsbeheer	3.647	-	97	3.550
Algemene reserve	7.612	185	97	7.700

De algemene reserve watersysteembeheer bestaat voor € 73.000 uit een in 2021 ontvangen, maar nog niet bestede, nalatenschap.

Bestemmingsreserves tariefsegalisatieDe samenstelling van de bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie vóór resultaatverdeling en vóór herijking i.v.m. het benodigde weerstandsvermogen is als volgt:*Bedragen x € 1.000*

	31-12-2024	Interne vermeer- dering	Interne vermin- dering	31-12-2025
Watersysteembeheer	7.303	6.258	-6.393	7.168
Zuiveringsbeheer	2.951	4.915	-2.508	5.358
Bestemmingsreserve tariefsegalisatie	10.254	11.173	-8.901	12.526

Overige bestemmingsreserves

De samenstelling van de overige bestemmingsreserve HWBP vóór resultaatverdeling is als volgt:

Bedragen x € 1.000

	31-12-2024	Interne vermeer- dering	Interne vermin- dering	31-12-2025
Reserve HWBP	2.995	307	-	3.302
Reserve HWBP	2.995	307	-	3.302

Nog te bestemmen resultaat

Bedragen x € 1.000

	31-12-2024	Resultaat- bestemming 2024	Nog te bestemmen 2025	31-12-2025
Watersysteembeheer	6.258	-6.258	3.444	3.444
Zuiveringsbeheer	4.818	-4.818	5.641	5.641
Reserve HWBP	307	-307	-	-
Nog te bestemmen resultaat	11.383	-11.383	9.085	9.085

Nog te herverdelen in verband met weerstandsvermogen

Bedragen x € 1.000

	Stand na resultaat- bestemming	Herverdeling	Stand na herverdeling
Algemene reserves			
Watersysteembeheer	4.150	890	5.040
Zuiveringsbeheer	3.550	1.070	4.620
Bestemmingsreserve tariefsegalisatie			
Watersysteembeheer	10.612	-890	9.722
Zuiveringsbeheer	10.999	-1.070	9.929
Overige bestemmingsreserves			
Reserve HWBP	3.302	-	3.302
Eigen vermogen na resultaatbestemming	32.613	-	32.613

In het vaststellingsbesluit zal het algemeen bestuur worden verzocht goedkeuring te geven aan het bestemmen en toevoegen van het nog te bestemmen resultaat van het verslagjaar en de herijking in verband met het weerstandsvermogen. Dit voorstel is nog niet verwerkt in de jaarrekening.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

De samenstelling is als volgt:

Bedragen x € 1.000

	Stand per 1-1	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Aanwendungen	Stand per 31-12
- Pensioenverplichting bestuurders (lopend)	1.798	502	-109	-197	1.994
- Pensioenverplichting bestuurders (APPA-overdracht)	-	860	-	-	860
- Pensioenverplichting bestuurders (toekomst)	1.216	44	-	-337	923
- Pensioenverplichting bestuurders (individueel - indexatie)	164	21	-	-	185
- Jubilea uitkeringen	1.201	144	-75	-141	1.129
- Wachtgeld voormalig bestuurders	113	-	-	-113	-
- Studieregeling PBB	125	15	-	-	140
- Mobiliteitsvoorziening	-	267	-	-	267
- Thuiswerkfaciliteiten	94	-	-	-42	52
- Uitkering voormalig personeel	195	41	-	-70	166
Voorzieningen	4.906	1.894	-184	-900	5.716

Pensioenverplichting bestuurders (lopend)

Deze voorziening dekt de lopende pensioenverplichtingen van het waterschap aan (voormalig) bestuurders. Op basis van actuariële berekeningen van de toekomstige pensioenverplichtingen (contante waarde) is er € 502.000 toegevoegd. De onttrekking bedroeg € 197.000.

Pensioenverplichting bestuurders (APPA-overdracht)

Vanaf 1 januari 2028 worden de pensioenen van politiek ambtsdragers ondergebracht in het nieuwe pensioenstelsel. Op basis van actuariële berekeningen van de toekomstige overdrachtswaarde (contante waarde) aan het ABP is € 860.000 voorzien.

Pensioenverplichting bestuurders (toekomstig)

Deze voorziening dekt de toekomstige pensioenverplichtingen van het waterschap aan (huidige) bestuurders. Op basis van actuariële berekeningen van de toekomstige pensioenverplichtingen (contante waarde) moet er een voorziening gevormd worden ter grootte van € 923.000. In 2025 hebben twee voormalig bestuurders de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Als gevolg daarvan is een bedrag ter hoogte van € 337.000 overgeheveld naar de pensioenverplichting bestuurders (lopend).

Pensioenverplichting bestuurders (individueel - indexatie)

Deze voorziening dekt de op contante waarde berekende indexatie van de pensioenverplichtingen van voormalig bestuurders, waarvoor op individuele basis in het verleden een kapitaalstorting heeft plaatsgevonden bij een uitvoeringsorganisatie.

Jubilea uitkeringen

De voorziening voor jubilea-uitkeringen is een voorziening voor alle uit hoofde van de geldende arbeidsvoorwaarden opgebouwde rechten van werknemers van het waterschap op jubilea-uitkeringen voor hun diensten in de verslagperiode en voorgaande perioden. De voorziening is bepaald naar beste schatting voor de huidige werknemers, waarbij rekening wordt gehouden met de blijf kans. De zo ontstane geschatte kasstromen zijn vervolgens contant gemaakt.

Wachtgeld voormalig bestuurders

Op basis van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA) ontvangen dagelijks bestuursleden na aftreden een wachtgelduitkering. Voor de hieruit voortvloeiende verplichtingen vormt het waterschap een voorziening. De werkelijk uitbetaalde uitkeringen worden vervolgens onttrokken.

Studieregeling PBB

Volgens de Cao Werken voor waterschappen heeft elke medewerker recht op een Persoonlijk Basis Budget (PBB) ten behoeve van training & opleiding en vitaliteitsuren. Dit budget bedraagt sinds 2021 ten minste € 6.000 voor een periode van 5 jaar. Omdat dit budget ook ingezet kan worden voor vitaliteitsuren, is er niet altijd meer sprake van een financiële verplichting. Per ultimo 2025 is het saldo van de voorziening bepaald op basis van de nog openstaande inkoopverplichtingen met externe partijen.

Thuiswerkfaciliteiten

Het thuiswerkbudget bedraagt per medewerker € 850 inclusief btw voor de komende 5 jaar (ingaaude 2020). Medewerkers die op 1 oktober 2020 in dienst waren ontvingen van dit budget een bedrag van € 250 netto. Elke medewerker die wekelijks over een langere periode thuis werkt kan uit het restantbudget middelen aanschaffen die noodzakelijk zijn voor een goede uitoefening van de werkzaamheden vanuit huis. Omdat de aanspraak op deze voorziening jaarlijks minimaal is, gaan we ervan uit dat het resterende saldo voldoende dekking biedt voor toekomstige declaraties.

Mobiliteitsvoorziening

Gedurende 2025 zijn er afspraken gemaakt met medewerkers om het dienstverband te beëindigen. Deze afspraken bestaan uit vrijstelling van werk met behoud van salaris en/of een éénmalige uitkering. De mobiliteitsvoorziening dekt de afgesproken vergoedingen waar geen arbeid voor wordt geleverd.

Uitkeringen voormalig personeel

Sinds 1 januari 2020 moet er een transitievergoeding verstrekt worden aan medewerkers waarvan het contract wordt beëindigd of niet verlengd. Daarnaast omvat deze voorziening de kosten van de medewerkers die gebruik maken van de Regeling Vervroegd Uittreden zoals opgenomen in de CAO Waterschappen.

Vaste schulden

De opgenomen vaste schulden vallen in de categorie onderhandse leningen van binnenlandse banken en waarborgsommen. Het zijn langlopende geldleningen met een looptijd langer dan één jaar ter financiering van de investeringen. Het verloopoverzicht is als volgt:

Bedragen x € 1.000

	31-12-2024	Nieuwe leningen	Aflossingen	31-12-2025
Onderhandse leningen van:				
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	318.500	30.000	-15.000	333.500
- Openbare lichamen	130.000	-	-	130.000
- Binnenl. pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	11.500	-	-500	11.000
Vaste schulden	460.000	30.000	-15.500	474.500

Er zijn geen zekerheden ter onderpand gesteld. De rentelast over de vaste schulden (kort- en langlopend) bedroeg € 7,9 mln (€ 5,4 mln binnenlandse banken, € 2,3 mln openbare lichamen en € 0,1 mln binnenlandse pensioenfondsen).

De aflossingsverplichting van de aangegeane geldleningen voor het boekjaar 2026 bedraagt € 37,5 mln.

Netto-vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar

De samenstelling is als volgt:

Bedragen x € 1.000

	31-12-2024	31-12-2025
Overige negatieve rekening-courantverhoudingen	5.852	5.637
Schulden aan leveranciers	30.968	30.308
Belastingen, sociale lasten en pensioenpremies	5.197	4.042
Netto-vlottende schulden	42.017	39.987

Onder Overige negatieve rekening-courantverhoudingen is het saldo bij de Nederlandsche Waterschapsbank opgenomen. Decentrale overheden zijn verplicht om overtollige liquide middelen in de schatkist aan te houden met uitzondering van het drempelbedrag. Dit bedrag mag het waterschap als saldo op de rekening courant aanhouden.

Overlopende passiva

De samenstelling is als volgt:

Bedragen x € 1.000

	31-12-2024	31-12-2025
Verplichtingen	9.813	11.445
Ontvangen voorschotten	16.532	36.952
Overige vooruitontvangen bedragen	442	46
Overlopende passiva	26.787	48.443

De opgebouwde verplichtingen die in volgende begrotingsjaren tot betaling komen, bestaan uit:

Bedragen x € 1.000

	31-12-2024	31-12-2025
Nog te betalen rente langlopende geldleningen	4.371	4.936
Saldo verlofuren	3.383	4.121
Overige nog te betalen kosten	2.059	2.388
Verplichtingen	9.813	11.445

Het verloopoverzicht van post ontvangen voorschotten is als volgt:

Bedragen x € 1.000

	31-12-2024	Toe-voegingen	Vrijgevallen bedragen	31-12-2025
Ontvangen voorschotten van:				
- de Europese Unie	497	-	-479	18
- het Rijk	11.333	115.436	-98.144	28.625
- provincies	4.702	2.437	-1.551	5.588
- openbare lichamen/overig	-	2.721	-	2.721
Ontvangen voorschotten	16.532	120.594	-100.174	36.952

Voorschotten van het Rijk bestaan voornamelijk uit subsidie voor de HWBP projecten.

3.4 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Garantstellingen

GBLT

WDODelta neemt tezamen met andere waterschappen en gemeenten deel aan de gemeenschappelijke regeling GBLT. In deze gemeenschappelijke regeling zijn de activiteiten van het waterschap, die te maken hebben met de heffing en invordering van Waterschapsbelastingen ondergebracht. Uit hoofde van deze gemeenschappelijke regeling zijn verplichtingen aangegaan inzake kosten van personeel en aandeel in de kosten. De looptijd van deze samenwerking is voor onbepaalde tijd.

Aqualysis

WDODelta stelt zich borg ten behoeve van de NWB voor de juiste nakoming van de verplichting tot betaling van hetgeen de NWB van Aqualysis te vorderen heeft. Deze borgstelling is naar rato van de op dat moment geldende bijdrage per deelnemer (op basis van de actuele percentages op grond van de bijdrageverordening).

Het Waterschapshuis

WDODelta draagt, samen met 20 andere waterschappen, ervoor zorg dat het Waterschapshuis te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen naar rato van de op dat moment geldende bijdrage per deelnemer.

Unie van Waterschappen

De NWB heeft een kredietfaciliteit verstrekt aan de Unie van Waterschappen. Het waterschap staat hiervoor garant, gezamenlijk met alle waterschappen. Daarnaast stelt het waterschap zich borg ten behoeve van de NWB voor de juiste nakoming van de verplichting tot betaling van hetgeen de NWB van de Unie van Waterschappen te vorderen heeft naar rato van de op dat moment geldende contributie per deelnemer.

Kredietfaciliteiten

De kredietfaciliteit bij de NWB bedraagt € 35 mln.

Meerjarige contracten

Per 31 december 2025 zijn er verplichtingen aangegaan inzake investeringen in lopende projecten voor een totaalbedrag van € 119 mln.

Met betrekking tot huur van parkeerterreinen en printers zijn er verplichtingen voor meerdere jaren aangegaan voor in totaal € 669.000.

Aansprakelijkheidsverzekering

Er lopen op dit moment geen claims via de aansprakelijkheidsverzekering.

Schadeclaims en gerechtelijke procedures

Met betrekking tot enkele projecten lopen er claims en gerechtelijke procedures. Op basis van onze inschatting achten wij het niet nodig om hier een voorziening voor te vormen.

3.5 Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 4 november 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% (maximaal 2) van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3.900.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 2,828 miljoen bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 3,900 miljoen. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur overigens een bedrag van € 1,159 miljoen acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

Bedragen x € 1.000.000

Rechtmatigheidsverantwoording	Bedragen
Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het algemeen bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	0,756
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0,403
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
1. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	1,159
2. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïdentificeerd. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	1,159
De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	
Voorwaardencriterium	
3. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	1,669
M&O Criterium	
4. Geen bevindingen.	
Totaal Onrechtmatigheden (4,2 + 4,5)	2,828
Waarvan acceptabel	1,159
Waarvan niet-acceptabel	1,669

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingsonrechtmatigheid

Het totaal aan begrotingsonrechtmatigheden (€ 1,159 miljoen) valt volledig binnen het vooraf vastgestelde beleid van het algemeen bestuur (artikel 8 van de financiële verordening). Deze afwijkingen zijn daarom als acceptabel aangemerkt. Er zijn geen aanvullende begrotingsonrechtmatigheden die nadere toelichting behoeven.

Voorwaardencriterium

Uit de spendanalyse 2025 blijkt dat bij meerdere inkooptrajecten niet volledig is voldaan aan de voorwaarden die horen bij een rechtmatig aanbestedingsproces. Het gaat hierbij onder meer om situaties waarin geen juiste aanbestedingsprocedure is toegepast, contracten ontbraken of onjuist waren aanbesteed (bijvoorbeeld contracten voor onbepaalde tijd zonder correcte procedure) en bewuste afwijkingen van het inkoopbeleid door het dagelijks bestuur. Hierdoor is een bedrag van in totaal € 1,669 miljoen als onrechtmatig aangemerkt.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4. Exploitatierkening

Het Waterschapsbesluit schrijft voor dat de exploitatierkening in drie verschillende indelingen wordt gepresenteerd in de jaarrekening, te weten naar kosten- en opbrengstsoorten, naar programma's en naar kostendragers. De presentatie van de begroting en de verantwoording hierover vindt volgens de Waterschapswet plaats op basis van de primitieve begroting inclusief alle daarop betrekking hebbende begrotingswijzigingen, indien van toepassing.

Begrotingswijzigingen

In het jaar 2025 zijn er geen begrotingswijzigingen voorgesteld.

4.1 Exploitatierkening naar kosten- en opbrengstsoorten

4.1.1 Exploitatierkening naar kosten- en opbrengstsoorten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil Begroting Realisatie
Lasten				
Rente en afschrijvingen	38.850	44.159	41.773	2.386
Personeelslasten	75.960	84.065	85.153	-1.088
Goederen en diensten van derden	60.897	71.610	61.691	9.919
Bijdragen aan derden	5.044	6.567	6.649	-82
Toevoegingen aan voorziening	1.635	200	1.203	-1.003
Onvoorzien	-	-	-	-
Subtotaal lasten	182.386	206.601	196.468	10.133
Baten				
Financiële baten	772	527	707	180
Personeelsbaten	1.132	324	1.153	829
Goederen en diensten aan derden	3.317	3.484	4.631	1.147
Bijdragen van derden	2.018	1.331	2.047	716
Waterschapsbelastingen en dividend	162.495	167.133	170.033	2.900
Interne verrekeningen (voorz. en activering)	15.899	25.086	18.266	-6.820
Subtotaal baten	185.633	197.885	196.837	-1.048
Saldo van baten en lasten	3.247	-8.716	369	9.085
Inzet tariefegalisatie	8.136	8.716	8.716	-
Inzet algemene reserves	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	11.383	-	9.085	9.085

4.1.2 Toelichting op exploitatierekening naar kosten- en opbrengstsoorten

Rente en afschrijvingen

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil Begroting Realisatie
Externe rentelasten	6.835	9.964	8.367	1.597
Interne rentelasten	578	724	898	-174
Afschrijvingen van activa	31.437	33.471	32.508	963
Totaal	38.850	44.158	41.773	2.385

Personeelslasten en -baten

Om een duidelijk beeld te krijgen van de realisatie ten opzichte van de begroting moeten de personeelslasten gesaldeerd worden met de personeelsbaten en geactiveerde personeelslasten.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil Begroting Realisatie
Personeelslasten				
Salarissen huidig personeel en bestuurders	48.276	54.554	52.550	2.005
Sociale premies	12.989	15.303	13.915	1.388
Rechtstreekse uitk. huidig pers. en best.	76	-	18	-18
Overige personeelslasten	2.574	2.414	3.381	-966
Personeel van derden	11.707	11.726	14.887	-3.161
Uitk. Voormalig personeel en bestuurders	339	68	402	-335
<i>subtotaal personeelslasten</i>	<i>75.961</i>	<i>84.065</i>	<i>85.153</i>	<i>-1.088</i>
Personeelsbaten				
Baten i.v.m. salarissen en sociale lasten	469	-	701	701
Uitlening van personeel	663	324	452	128
Interne verrekeningen (voorz. en activering)	13.787	21.747	14.502	-7.244
<i>subtotaal personeelsbaten</i>	<i>14.919</i>	<i>22.071</i>	<i>15.655</i>	<i>-6.415</i>
Totaal	61.042	61.994	69.498	-7.503

* Interne verrekeningen: activering lasten eigen personeel als personeel van derden & onttrekking uit voorzieningen

Goederen en diensten van derden*Bedragen x € 1.000*

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil Begroting Realisatie
Duurzame gebruiksgoederen	338	346	425	-79
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	6.757	7.135	7.032	103
Energie	10.285	11.233	9.831	1.402
Huren en rechten	453	344	640	-296
Leasebetalingen operationele lease	85	46	32	14
Pachten en erfpachten	1	2	1	1
Verzekeringen	675	737	685	52
Belastingen	614	609	674	-64
Onderhoud door derden	19.563	22.118	21.425	694
Overige diensten door derden	22.126	29.054	20.947	8.108
Totaal	60.897	71.625	61.691	9.934

Bijdragen aan derden*Bedragen x € 1.000*

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil Begroting Realisatie
Bijdragen aan bedrijven	-5	11	2	9
Bijdragen aan openbare lichamen	4.445	5.979	6.296	-317
Bijdragen aan overigen	604	577	351	226
Totaal	5.044	6.567	6.649	-82

Toevoegingen voorzieningen en onvoorziene uitgaven*Bedragen x € 1.000*

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil Begroting Realisatie
Toevoegingen aan voorzieningen	1.635	200	1.203	-1.002
Onvoorzien	-	-	-	-
Totaal	1.635	200	1.203	-1.002

Financiële baten*Bedragen x € 1.000*

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil Begroting Realisatie
Externe rentebaten	349	10	-2	-12
Interne rentebaten	423	517	709	192
Totaal	772	527	707	181

Goederen en diensten aan derden*Bedragen x € 1.000*

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil Begroting Realisatie
Verkoop van grond	10	130	58	-72
Verkoop van duurzame goederen	46	172	192	20
Verkoop van overige goederen	14	-	45	45
Opbrengst uit grond en water	252	279	331	52
Huuropbrengst uit overige eigendommen	244	517	437	-81
Diensten voor derden	2.752	2.401	3.569	1.169
Totaal	3.318	3.499	4.631	1.133

Bijdragen van derden*Bedragen x € 1.000*

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil Begroting Realisatie
Bijdragen van de Europese Unie	12	-	-	-
Bijdragen van het Rijk	714	943	665	-278
Bijdragen van provincies	169	-	222	222
Bijdragen van overige openbare lichamen	887	241	1.268	1.027
Bijdragen van overigen	235	147	-108	-255
Totaal	2.017	1.331	2.047	716

Interne verrekeningen*Bedragen x € 1.000*

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil Begroting Realisatie
Ottrekkingen aan voorzieningen	393	-	292	292
Geactiveerde lasten	15.506	25.086	17.974	-7.112
Totaal	15.899	25.086	18.266	-6.820

Waterschapsbelastingen en dividend

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil Begroting Realisatie
<i>Opbrengst watersysteemheffing</i>				
Watersysteem- en wegenheffing gebouwd	47.900	47.968	49.042	1.073
Watersysteem- en wegenheffing ingezetenen	34.733	35.521	35.628	106
Watersysteem- en wegenheffing ongebouwd	13.533	13.821	13.867	46
Watersysteem- en wegenheffing natuur	361	368	366	-2
Watersysteem- en wegenheffing wegen	966	983	996	12
Verontreinigingsheffing	558	500	724	224
Kwijtschelding	-1.423	-1.523	-1.480	43
Oninbaar	-100	-200	-118	82
Dividend	2.180	2.061	1.816	-245
<i>Totaal opbrengst watersysteemheffing</i>	<i>98.708</i>	<i>99.500</i>	<i>100.839</i>	<i>1.339</i>
<i>Opbrengst zuiveringsbeheer</i>				
Zuiveringsheffing bedrijven	17.354	17.916	19.343	1.427
Zuiveringsheffing huishoudens	47.671	51.405	51.494	89
Kwijtschelding	-1.601	-1.827	-1.726	101
Oninbaar	-72	-200	-195	5
Dividend	326	339	271	-68
<i>Totaal opbrengst zuiveringsbeheer</i>	<i>63.678</i>	<i>67.634</i>	<i>69.187</i>	<i>1.554</i>
Dividend (programma M&O)	111	-	7	7
Totaal	162.497	167.133	170.033	2.900

4.2 Exploitatierkening naar programma's

4.2.1 Algemeen

In deze paragraaf is de realisatie van de begroting naar programma's opgenomen. De gerealiseerde bedragen worden per programma in beeld gebracht conform de door het algemeen bestuur vastgestelde programma-indeling. In het jaarverslag wordt op de realisatie van de beoogde resultaten en de realisatie van de geplande activiteiten ingegaan. Voor een goede vergelijkbaarheid van de cijfers zijn zowel de baten als de lasten in de overzichten opgenomen.

4.2.2 Systematiek van kostentoerekening

In artikel 4.12 van het Waterschapsbesluit is de eis opgenomen dat de interne kostentoerekening op bedrijfseconomische wijze gebeurt, daarnaast is in artikel 4.11 opgenomen welke kostendragers in de verslaggeving opgenomen worden.

De kostentoerekening en budgetindeling zijn primair bedoeld voor interne sturing. De toerekening van kosten leidt op het niveau van individuele beheerproducten (administratie) niet tot een integrale kostprijs.

Gezien de aard en samenstelling van de indirecte kosten en het doel dat de toerekening van indirecte kosten dient, kan worden volstaan met het toepassen van de eenvoudige opslagmethode (omslag naar rato directe kosten).

Uitgaande van de keuze voor de opslagmethode wordt de wettelijk verplichte toerekening van directe en indirecte kosten aan de taken watersysteembeheer en zuiveringsbeheer vanuit de 4 programma's als volgt gerealiseerd:

1. De programma's Waterveiligheid en Watersysteem worden opgeteld en aan de taak 'Watersysteembeheer' toegerekend en
2. Het programma Waterketen wordt aan de taak 'Zuiveringsbeheer' toegerekend en
3. Het programma Maatschappij en Organisatie wordt vervolgens naar rato van de rechtstreeks aan de taken 'Watersysteembeheer' respectievelijk 'Zuiveringsbeheer' toegerekende directe kosten verdeeld over de taken 'Watersysteembeheer' en 'Zuiveringsbeheer'.

Vanwege het vaste karakter van de kosten in programma 4, Maatschappij en Organisatie, voornamelijk bestaande uit personeels- en kapitaallasten, wordt voor de toerekening van de indirecte kosten een voorcalculatorische verdeling (%) over de taken gehanteerd. Deze wordt jaarlijks in de begroting vastgesteld: 60,1% watersysteembeheer en 39,9% zuiveringsbeheer.

4.2.3 Exploitatierkening naar programma's

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil Begroting Realisatie
Programma				
Watersysteem	57.150	61.438	60.095	1.343
Waterketen	44.614	51.236	47.228	4.008
Waterveiligheid	13.602	15.777	14.187	1.590
Maatschappij en Organisatie	43.882	47.398	48.154	-756
Totaal programma's	159.248	175.849	169.664	6.185
Onvoorzien	-	-	-	-
Totaal netto-kosten programma's	159.248	175.849	169.664	6.185
Baten				
Belastingopbrengsten	159.879	164.733	167.939	3.206
Dividend	2.616	2.400	2.094	-306
Inzet egaliseringsreserve	8.136	8.716	8.716	-
Inzet algemene reserves	-	-	-	-
Totaal netto-baten	170.631	175.849	178.749	2.900
Netto-resultaat voor bestemming	11.383	0	9.085	9.085
(+ = positief resultaat)				

4.2.4 Toelichting op exploitatierkening naar programma's

Voor een nadere toelichting op de verschillen tussen de begroting en de realisatie verwijzen wij u naar de programma's in het jaarverslag. Per programma zijn de belangrijkste afwijkingen weergegeven. Kleine afwijkingen zijn niet specifiek benoemd, maar deze leiden met de belangrijkste afwijkingen tot aansluiting met de Exploitatierkening.

Programma overstijgende afwijkingen

Personeelslasten € 1,1 mln nadelig

Het niet of later invullen van vacatures levert een voordeel op voor wat betreft salarissen en sociale premies. In 2025 resulteer dit in een voordeel van € 3,4 mln. De overige personeelslasten zijn € 966.000 nadeliger dan begroot. Dit nadeel bestaat uit meer aangekochte verlofuren uit het IKB (€ 738.000) en meer doorbetaling bij vrijstelling van werk en/of hogere ontslagvergoedingen (€ 258.000).

Daarnaast is er sprake van een nadeel van € 3,2 mln op personeel van derden. Dit betreft de inhuur van externen. Dit nadeel wordt (deels) gecompenseerd door een voordeel op goederen en diensten, meer specifiek de subcategorie: Overige diensten door derden. In de verantwoording per programma staat, indien van toepassing, vermeld in hoeverre deze voor- en nadelen tegen elkaar wegvallen.

Personeelsbaten € 6,4 mln nadelig

Wanneer arbeid wordt besteed aan investeringsprojecten, mogen de daarmee gepaard gaande kosten geactiveerd worden. Dit houdt in dat de kosten niet direct volledig ten laste komen van het huidige kalenderjaar, maar dat de kosten in komende jaren als kapitaallast worden afgeschreven. Zodoende wordt de activering hier als personeelsbaten verantwoord.

Ten opzichte van de realisatie in 2024 is er in 2025 marginaal meer geactiveerd. Vergeleken met de begroting blijft de activatie echter achter. Dit nadelige verschil kent twee belangrijke oorzaken; doorschuiven van HWBP-projecten en andere inzet van personeel (exploitatieprojecten in plaats van investeringsprojecten).

Allereerst zijn geplande werkzaamheden binnen de investeringsprojecten voor 2025, inclusief de bijbehorende uren, doorgeschoven naar een later moment dan oorspronkelijk voorzien. Dit wordt met name verklaard door het tijdelijk stilleggen van HWBP Genemuiden en door aanpassingen in de planning van het HWBP-project IJsselwerken.

Daarnaast is de inzet van inhuur in de praktijk anders uit gevallen dan ten tijde het opstellen van de begroting werd verwacht. Waar destijds werd aangenomen dat inhuur voornamelijk zou worden ingezet voor investeringsprojecten, is deze capaciteit uiteindelijk meer benut voor instandhoudingsactiviteiten binnen reguliere exploitatieprojecten. Hierdoor zijn minder uren geactiveerd dan begroot.

Kapitaallasten € 2,4 mln voordelig

Conform het afschrijvingsbeleid worden projecten in het jaar na afronding in afschrijving genomen. In de bestuursrapportages is gemeld dat een aantal projecten later opgeleverd zouden gaan worden dan begroot. Dit leidt tot een voordeel op afschrijvingslasten van € 963.000.

De externe rentelasten leveren een voordeel van €1,6 mln op. Dit wordt met name verklaard door een lagere financieringsbehoefte, doordat leningen later dan gepland zijn aangegaan en doordat de werkelijke rente lager ligt dan begroot.

Energie

Gedurende het jaar 2025 is er 42,5 mln kWh elektriciteit verbruikt. Circa 2,4 mln kWh hiervan was het gevolg van extreme weersomstandigheden (2024: 0,9 mln kWh). In 2025 was er een periode met extra benodigde aanvoer van water in verband met droogte. In 2024 was er een periode met extra benodigde afvoer van water in verband met veel neerslag.

kWh x 1.000

	2024 kWh	2025 kWh
Verbruik, extern ingekocht	29.500	31.900
Verbruik, eigen opwek	9.700	10.600
Totaal	39.200	42.500

Dankzij de zelf opgewekte elektriciteit door de slibgistingen met WKK's en de zonnepanelen op daken en terreinen was 10,6 mln kWh van het verbruik afkomstig van eigen opgewekte elektriciteit.

Vergroenen extern ingekochte elektriciteit

De eigen opgewekte elektriciteit heeft het label 'groene energie'. De inkoop van 31,9 mln kWh energie is voor 97% 'vergroend' met de inzet van eigen Garanties van Oorsprong (GvO's).

Deze GvO's zijn verkregen uit de drie deelnemingen en uit de teruglevering van elektriciteit aan het net van opgewekte elektriciteit die niet gelijktijdig verbruikt is in onze bedrijfsvoering. Het restant is 'vergroend' met extern ingekochte GvO's.

	2024 GVO	2025 GVO
Eigen productie en deelnemingen	29.500	30.900
Extern ingekocht	-	1.000
Totaal	29.500	31.900

Eigen opwek elektriciteit

In 2025 is 16,4 mln kWh elektriciteit opgewekt. Hiervan was 7,7 mln kWh afkomstig van de WKK's en 8,7 mln kWh van zonnepanelen op daken en terreinen.

Deze opwek resulteert in ca. € 2,9 mln vermeden energiekosten, dit bedrag bestaat uit vermeden inkoopkosten (onder andere minder leveringskosten, minder netwerkkosten en minder aan te kopen GVO's) en opbrengst teruglevering van niet gelijktijdig gebruikte elektriciteit.

	2024	2025
	kWh	kWh
Verbruik eigen opwek	9.700	10.600
Verkoop opwek	5.400	5.800
Totaal	15.100	16.400

Aardgas en overige brandstoffen

De uitgaven voor aardgas maken 3% uit van de totale energiekosten. Het door WDO Delta verbruikte aardgasvolume (ca. 195.000 m³) wordt extern ingekocht. Dit wordt verduurzaamd met CO₂ compensatiecertificaten. De overige brandstoffen bestaan met name uit Biodiesel (HVO100).

4.3 Exploitatierkening naar kostendragers

In deze paragraaf is de realisatie van de begroting naar de wettelijke kostendragers opgenomen. Voor wat betreft de systematiek van kostentoekening wordt verwezen naar de vorige paragraaf.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil Begroting Realisatie
Watersysteembeheer				
Netto lasten incl. onvoorzien	-97.408	-105.701	-103.218	2.483
Kwijtschelding en oninbaar	-1.523	-1.723	-1.598	125
Belastingopbrengsten	98.051	99.162	100.621	1.459
Rente reserves	-	-	-	-
Dividenden	2.180	2.061	1.816	-245
Totaal Watersysteembeheer	1.300	-6.202	-2.379	3.823
Zuiveringsbeheer				
Netto lasten incl. onvoorzien	-61.729	-70.148	-66.439	3.709
Kwijtschelding en oninbaar	-1.673	-2.027	-1.921	106
Belastingopbrengsten	65.024	69.322	70.837	1.516
Rente reserves	-	-	-	-
Dividenden	326	339	271	-68
Totaal Zuiveringsbeheer	1.948	-2.514	2.748	5.263
Resultaat	3.248	-8.716	369	9.085
Resultaatbestemming				
Algemene reserve Watersysteembeheer	-	-	-	-
Algemene reserve Zuiveringsbeheer	-	-	-	-
Egalisatiereserve Watersysteembeheer	5.248	6.208	6.208	-
Egalisatiereserve Zuiveringsbeheer	2.888	2.508	2.508	-
	8.136	8.716	8.716	-
Resultaat	11.384	0	9.085	9.085

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen te melden na balansdatum die van invloed kunnen zijn op het vermogen van het waterschap dan wel resultaat van het boekjaar.

Controleverklaring van de accountant

De controleverklaring wordt separaat gedeeld.

Vaststelling van de jaarstukken

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta verklaart, dat de jaarstukken 2025 ingevolge het derde lid van artikel 103 van de Waterschapswet gedurende veertien dagen ter inzage heeft gelegen ten kantore van het Waterschap Drents Overijsselse Delta.

Het dagelijks bestuur voornoemd,

I. Geveke,
secretaris-directeur a.i.

H.J. Pereboom,
waarnemend dijkgraaf

Vastgesteld door het algemeen bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta in zijn vergadering van 23 juni 2026.

Het algemeen bestuur voornoemd,

I. Geveke,
secretaris-directeur a.i.

H.J. Pereboom,
waarnemend dijkgraaf

BIJLAGEN

Afkortingen

AB	Algemeen bestuur	KRW	Kaderrichtlijn Water
AQL	Aqualysis	LTO	Land en Tuinbouw organisatie
BAW	Bestuursakkoord Water	MJA	meerjarenafspraken energie- efficiency
BBP	Bruto Binnenlands Product	MPB	Manager projectbeheersing
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde	MLN	Miljoen
CE	Conformité Européenne	NBW	Nationaal Bestuursakkoord Water
CO ₂	Koolstofdioxide	NWB	Nederlandse Waterschapsbank
DAW	Deltaplan Agrarisch Waterbeheer	OAS	Technische Optimalisatiestudie
DPRA	Deltaplan ruimtelijke adaptie	OBS	Onderhoudsbeheersysteem
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet	OCR	Optical character recognition
DB	Dagelijks bestuur	OHW	OnderHandenWerk
EU	Europese Unie	PAK	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen
ECB	Europese Centrale Bank	PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
EEP	Energie-efficiencyplan	PBB	Persoonsgebonden basis budget
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling	PFAS	poly- en perfluoralkylstoffen
EMU	Europese Monetaire Unie	POV	projectoverstijgende verkenningen
FIDO	Financiering Decentrale Overheid	Rwzi	Rioolwater zuiveringsinstallatie
GBLT	Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn	SAW	Sectorale Arbeidsvoorwaarden-regelingen Waterschapspersoneel
GGOR	Gewenst grond- en Oppervlaktewater regime	SDE	Stimulering Duurzame Energieproductie
GvO	Garanties van oorsprong	SGBP3	3 ^e Stroomgebiedbeheerplan
HA	Hectare	STOWA	Stichting toegepast onderzoek waterbeheer
HOF	Houdbare Overheidsfinanciën	V.e.	Vervuilingseenheid
HVO	Hydrotreated Vegetable Oil	VKA	Voorkeursalternatief
HWBP	Hoogwater Beschermingsprogramma	WB21	Waterbeheer 21 ^e eeuw
IBOOM	Inrichting Beheer en Onderhoud Op Maat	WBI	Wettelijk Beoordelings-instrumentarium
IBP	Interbestuurlijke Programma	WBP	Waterbeheerplan
ICT	Informatie- en Communicatie technologie	WOM	Water op maat
le	Inwonerequivalent	WDODelta	Waterschap Drents Overijsselse Delta
I&A	Informatisering en automatisering	WKK	warmtekrachtkoppeling
IPM	Integraal projectmanagement	WOZ	Wet Onroerende Zaken
IPO	Interprovinciaal Overlegorgaan	WRRV	Weerstandsvermogen Risico management Reserve en Voorziening
IRM	Integraal Riviermanagement	ZON	Zoetwatervoorziening Oost Nederland
IZP	Integrale Zuiveringsplannen	ZZL	Waterschap Zuiderzeeland
KOTA	KinderOpvangToeslagenAffaire		